

Broliai ir sesės šauliai, žurnalo „Trinitas“ skaitytojai,

vasaros pradžia – birželis – ypatingas mėnuo Lietuvai, Šaulių sąjungai irgi.

Gedulo ir vilties diena – traukinių ratų dundėjimas ir giliai paslėptas tikėjimas: ištversime, nepasiduosime, nepalūšime, išliksime. Išlikome ir esame. Gerokai pasikeitę nuo anų 1941-ųjų ir kasdien besikeičiantys – vieni daugiau, kiti itin palengva.

Birželis – taip pat ir Rasos, vasaros saulėgrįžos ir klestinčios augalijos šventė, ypatinga kiekvienam Lietuvos žmogui ne tik sukomercintais blizgučiais, bet ir savąja gelme bei prasmėmis. Po Rasų – tuoj pat ir mūsų šventė, Šaulio diena. Tądien galime, o gal privalome, pamąstyti, kas esame, kodėl tokie vis dar esame ir kokius tikslus turime užsibrėžę bei siekiame.

„Visi, kam brangi Lietuvos nepriklausomybė, liepos 12 d. 5 v. p. p. kviečiami atvykti į Vytauto kalną, kur bus galima užsirašyti į šaulius.“ – 1919 m. birželį kvietė Vladas Putvinskis – Pūtvis. Į patrioto raginimą ginti Tėvynės laisvę gausiai atsiliepė Lietuvos vyrija. Kaip būtų ar yra šiandien?

Prabilau apie šventes, todėl į kasdienybės reikalus tuoj pat leistis nesinori. Pats žodis šventė, kaip matome, turi aiškias sąsajas su žodžiu *šventas*: šventė – tai šventas metas, kai išvalome nuo apnašų mintis, sielas, apsivelkame išeiginį drabužį ir sueiname draugėn su bendraminčiais.

Netrukus mūsų Valstybės – Karaliaus Mindaugo karūnavimo – šventė, taip keistai netoli nutolusi nuo Šaulio dienos. Gražiai paminėkime ją, šauliai, o po to kibkime į kasdienos darbus.

Tėvynės labui.

LŠS vadas ats. plk. Antanas Plieskis

„TRIMITAS“ 2012 m. Nr. 3 (1281)
Lietuvos šaulių žurnalas
Leidžiamas nuo 1920 m. birželio mėn.
Atkurtas 1990 m. liepos mėn.
Šiuo metu leidžiamas kas du mėnesius

Leidėjas

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGA
www.sauliusajunga.lt
REDAKCIJOS KOLEGIJA:
Plk. Antanas Plieskis,
LŠS vadas
Vytautas Pečiulis,
LŠS išeivijoje vado pavaduotojas

Jonas Andriuškevičius,
Kauno apskr. Vytauto Didžiojo
šaulių 2-osios rinktinės šaulys
Saulius Bytautas,
Telšių apskr. Žemaitijos šaulių
8-osios rinktinės kapelionas
prof. Arimantas Dumčius,
Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių
2-osios rinktinės šaulys

Jonas Godliauskas,
Alytaus apskr. karininko
Antano Juozapavičiaus šaulių
1-osios rinktinės šaulys

Pranas Trakinis,
Telšių apskr. Žemaitijos šaulių
8-osios rinktinės šaulys

Ats. plk. ltn. Kęstutis Vaitonis,
Panevėžio apskr. šaulių
5-osios rinktinės šaulys

Redaktorė

Lolita Sipavičienė

Korespondentas

Valdas Kilpys

Dizainerė-maketuotoja

Rūta Deksnė

Viršeliuose – V. Kilpio

nuotraukos

„Trimito“

redakcijos adresas:

Laisvės al. 34, 44240 Kaunas, Lietuva
Tel.: (8~37) 22 46 47,
(8~685) 6 53 01
El. p. redakcija@sauliusajunga.lt
Leidinio indeksas 5291

Atstovai užsienyje:

JAV

M. Abarius

Kanadoje

V. Pečiulis

Sąskaita prenumeratai

AB „Ūkio bankas“

Sąskaitos Nr. LT43 7011 7000 0170 0673

Redakcijos nuomonė
nebūtinai sutampa su autorių mintimis.
Rankraščiai negražinami ir nerecenzuojami.
Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.

Spausdino

KOPA, dizaino ir leidybos UAB
Kampo g. 7, LT-50153, Kaunas
Tiražas 800 egz.

© Trimitas, 2012
ISSN 1392–4753

ŠIAME NUMERYJE

3. Pilietiškumas

Kad mylintieji Lietuvą bendrautų artimiau

4. Atminimo sienelėje – „Saja“

5. Šventė visiems

6. Kariuomenės ir visuomenės vienybės diena

7. Istorijos pamoka – ne iš vadovėlio

8. Kalniškės mūšio aidai ir šiandienos dainos

9. Dviračiais „Partizanų takais“ ir „Golgotos keliais“

10. Šaulių sąskrydis „Mes Tau, Tėvyne“ Dieveniškėse

11. Šaltojo karo muziejuje

Žemaitija augina šaulius

12. Šauliška kasdiena

Išbandėme jėgas ir ištvermę

Ir pamokos, ir patyrimas

13. Pagerbėme Mamas

Išpūdžių – kupinos širdys

14. Ištvermė

Jaunųjų šaulių sporto žaidynės: smagu ir įdomu

16. Išgyvenimo kursą Šalčininkų krašto šauliai išėjo!

17. ERNAKE 2012 – pasirodyti ir pamatyti

Ne tik per šventes

18. Aktyvus savaitgalis

Dalyvauji ir daug sužinai

19. Sporto šventė Eržvilke: nuobodžiauti nebuvo kada

20. Jaunimą auklėja patriotine dvasia

21. BALTOPS 2012

22. Veidai

Noro yra – veiklos tikrai bus

23. Lietuvos sporto organizacijai vadovauja

šaulys Dovydas Jokubauskis

24. Pozicija

Lietuvos šaulių sąjungos teisiniai dokumentai:

senos tiesos nauju kampu

26. Ar užmigsiu su Konstitucija po pagalve?

29. Kalba – mūsų išlikimo pagrindas?

33. Kokio „Trimito“ norime?

34. Apie mus rašo

pilietiškumas

KAD MYLINTIEJI LIETUVĄ BENDRAUTŲ ARTIMIAU

Kauno įgulos karininkų ramovės Vytauto menėje susitiko Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) vadas Antanas Plieskis ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) Valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Kaip konstatavo šaulių vadas, „Susitikimo tikslas – ne tik susipažinti bei sužinoti, kokia kryptim eina Pasaulio lietuvių bendruomenės išeivijoje nariai, bet ir plačiau papasakoti apie save, Lietuvos šaulių sąjungą: kuo šiandien gyvename, ką veikiamo ir ką planuojame ateityje“. Pasidžiaugęs vieno iš Šaulių sąjungos padalinio – išeivijos šaulių Jungtinėse Amerikos Valstijose veikla, LŠS vadas išreiškė pageidavimą, kad Lietuvoje ir Valstijose gyvenantys tautiečiai – šauliai ar ne vien tik šauliai, žmonės, kurie nėra praradę lietuviškosios tapatybės bei ryšio su gimtąja žeme, kontaktuotų artimiau, pvz., nesibaimintų atsiųsti savo vaikus ar vaikaičius į Šaulių sąjungos rengiamas vasaros stovyklas.

Tokiam siūlymui neprieštaravo p. Regina Narušienė. „Manau, kad ir jums, šauliams, ir mums, Pasaulio lietuvių bendruomenės nariams, būtų labai vertinga glaudžiau bendrauti. Galbūt iš pradžių šauliai atvyktų į Amerikoje rengiamas skautų ir ateitininkų stovyklas ir susipažintų su bendraamžiais, papasakotų apie šaulių veikimus Lietuvoje. Tada, esu įsitikinusi, užsimegztų ryšys. Čia, Amerikoje, gyvenantiems lietuviams būtų smagu žinoti, kad gimtinėje yra žmonių, kuriems jie nėra svetimi“, – mintimis dalijosi viešnia.

Abiejų organizacijų, vienijančių patriotiškai nusiteikusius žmones, vadovai pabrėžė, kad šaulių siekis nutiesti tiltą per vandenyną, kuris sujungtų abiejose Atlanto pusėse gyvenančius ir lietuviybę, meilę Tėvynei puoselėjančius tautiečius, būtų itin prasmingas žingsnis, vertingas visai išsisklaidžiusiai po pasaulį tautai, o tuo pačiu valstybei.

R. Narušienė ir ats. plk. A. Plieskis kalbėjosi apie Lietuvos ir viso pasaulio lietuvius. Autorės nuotr.

Šaulių sąjungos tikslas, auginti savo šalį mylintį ir gerbiantį pilietį – darbas, kuris nesvetimas Pasaulio lietuvių bendruomenės nariams. Suvienijus jėgas, neabejotinai galima nuveikti daugiau. Toks žingnis būtų itin prasmingas, nes, kaip konstatavo p. R. Narušienė, didelė dalis naujųjų išeivių „dar nėra tapę šalies, į kurią atvyko gyventi, tikraisiais nariais, o atitolę nuo gimtinės, jaučiasi tarsi pasiklydę“.

Lietuvos šaulių sąjungos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės vadovų pašnekesio iniciatorius dr. Antanas Adomėnas daug vilčių teikiančio susitikimo pabaigoje išreiškė viltį, kad užmegztas ryšys „gali turėti pasekmių, svarbių visai Lietuvai: sugrįžę namo, į savąją gimtinę, žmonės kartu atsiveš stiprią lietuvišką dvasią.“ Jos, prisipažinkime, kartais pristingame ne tik kasdieniame buvime, bet ir šventą dieną.

Vytauto menėje dviejų organizacijų atstovai susitarimą siekti, kad po pasaulį pasklidę Lietuvos vaikai bendrautų artimiau, sutvirtino rankų paspaudimu.

Lolita Sipavičienė

pilietiškumas

ATMINIMO SIENELĖJE – „SAJA“

Miesto vėliavą nešė jaunieji šauliai ir Jaunojo kario mokyklos auklėtinės

Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Garbės sargybos kuopos šauliai ir jaunieji šauliai, Vilniaus ir Kauno sąjūnai dalyvavo Kaune, Čėčėnijos aikštėje, vykusioje iškilmingoje tarpukarių veikusių ir vėliau atkurtų patriotinių organizacijų atminimo sienelės atidengimo šventėje.

Tarp 37 organizacijų pavadinimų nuo šiol įrašytas ir Lietuvos šaulių studentų korporacijos „Saja“ vardas. Pati pirmoji sienelėje – Lietuvos šaulių sąjunga, kuri, anot šios idėjos autoriaus, LR Seimo nario, šaulio prof. Arimanto Dumčiaus, atliko didžiausią darbą ginant Tėvynę. Taip pat pagerbtos ir kitos dvi lietuviškos korporacijos: gydytojų „Fraternitas Lituanica“ ir tautinė lietuvių studentų korporacija „Neo – Lithuania“.

Renginyje dalyvavo bei sveikinimo žodį tarė krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, Čėčėnijos aikštės rekonstrukciją ir atminimo sienelės atidengimą sumanęs ir nuolatos globojęs Seimo narys A. Dumčius, Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadas Minvydas Mikalauskas, kiti svečiai. Atminimo sienelę, o kartu ir visas joje pažymėtas organizacijas, pašventino arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Nors lietus ir žvarbus oras šiek tiek temdė šventinę nuotaiką, mūsų korporacijai buvo didelė garbė dalyvauti šiame renginyje. Toks „Saja“ įamžinimas įpareigoja mus puoselėti tarpukario organizacijos idėjas bei toliau dirbti Tėvynės Lietuvos labui.

Danutė Matelytė,
kandidatė į „Saja“ narius

Šventinėje ceremonijoje susirinkusiųjų buvo gausu

„Jaučiamės pagerbti“, – neslėpė sąjūnai

V. Kilpio nuotraukos

Nusifotografuoti su Vytautu Didžiuoju – garbė ir partizanams, ir šauliams

Autoriaus archyvo nuotr.

Trata šūviai. Ne, salvės.

„Už Tauro apygardos partizanus! – šaukia taip pažįstamu balsu aktorius Gintaras Mikalauskas. Užtaisyk! Ugnis!“ – Atkartoja Garbės sargybos kuopos būrio vadas.

Salvės už visas devynias Lietuvos partizanų apygardas. Už tuos, kurie čia niekadės neateis.

Minaičiuose, Radviliškio rajone, prie Miknių sodybos – didingas paminklas aštuoniems partizanų vadams. Suvažiavime 1949 metų vasario 16 dieną jie pasirašė DEKLARACIJĄ. Apie pavergtą, bet tebekovojančią Lietuvą. Apie tai, kaip gyvensime išsilaisvinę.

Suvažiavime? Kokiam suvažiavime?! Niekas čia jų neatvežė. Iš visos Lietuvos suėjo pėstute. Per miškus, dažnai nežinomais takais, vedami ryšininkų (ar jie patikimi?!). Per speigą ir sniegą – o žiemos tada buvo šaltos ir sniegingos. Kėlėsi per upes. Beveik visą laiką pirštas ant automato gaiduko. Kaip angelai baltais apsiaustais, pasiūtais iš kaimo mergelių kraičio paklodžių, kurių dar nepavogė stribai, nesudegino enkavedistai.

Prie paminklo – vėliavų rikiuotė. Greta žilų partizanų jas laiko Generolo Jono Žemaičio karo akademijos kariūnai. Aukšti kaip ąžuolai. Priešais išsirikiavusi Garbės sargybos kuopa. Daug jaunųjų šaulių, moksleivių.

„Galėjo išrikiuoti arčiau paminklo, pievelėje. Tai ir mes viską matytume, ir mus visi matytų. O čia dabar kino ir televizijos operatoriai užstatė visą mišką savo aparatūros, filmuoja, dirba.. Nieko nesimato“, – girdžiu šnabždant. Bet iškilmingoje rikiuotėje nevalia kalbėti.

Šventėje kalbėjo premjeras A.Kubilius, krašto apsaugos ministrė R.Juknevičienė, kariuomenės ordinaras vyskupas G. Grušas, atkurtos partizanų organizacijos – Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio vadas dim. plk. J. Čepo-

nis-Vaidevutis. Visi pabrėžė to meto sunkumus, pavojus. Ir šviesią partizanų viltį, kad būsime laisvi.

Atstatytoje Miknių klėtelėje apžiūrėjome ir istorinį bunkerį. Kaip ir visuose Lietuvos partizanų bunkeriuose čia kabo Nukryžiuotasis, trispalvė. Stovi rašomoji mašinėlė. Įrengti dviaukščiai gultai. Autentiški to meto rūbai, šaukštai, ginklai, žibintuvėliai, žibalinė lempa. Sodybos šeimininkė Julijona Mikniūtė-Petrėtienė pasakoja apie čionai tada suėjusius vyrus ir įvykius. Ji, kukli žilagalvė moterėlė, apdovanota ordinu „Už nuopelnus Lietuvai“.

Visai netoli (gal 40 km) – ir Zoknių aerouostas, kur Baltijos valstybės saugo NATO naikintuvai. Šiaulių Kairių aerodrome vyko šventės tęsinys – tarptautinis aviacijos šou „Plieno sparnai 2012“. Kovojo XIV amžiaus kariai, kalaviju mosavo ir Vytautas Didysis (mjr. Donatas Mazurkevičius, Vytautu buvęs ir Žalgirio šventėje Lenkijoje). Tūkstančiai susirinkusiųjų stebėjo Jurgio Kairio, plk. ltn. Eltono Melecko ir kitų akrobatinius skrydžius. Sraigtasparniai stebino savo galimybėmis. Atskridę šešiais naikintuvais, lenkai išpiešė visą dangų... Net širdį, pervertą Amūro strėlės. Vyko ir desantininkų išsilaipinimas, mūsų, tratėjo kulkosvaidžiai, lakstė džipai, o desantininkai sliuogė virvėmis aukštyn ir žemyn – į sraigtasparnius ar iš jų.

„Ir iš kur tiek sveikatos!“ – Stebisi atkurtos Žemaičių apygardos vadas dim. kpt. Steponas Grybauskas. Pavydas visai giedras, nors Grybauskas sunkiai, tik su ramentais, bevaikšto: čekistai ir „Stalino rojus“ padarė savo. Vakarop šventė nesibaigė, vyko puikus grupių SKAMP ir „Katedra“ koncertas.

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena tapo švente visiems. Ji švenčiama trečią gegužės sekmadienį, kai žydi alyvos. Jau nuo anų Nepriklausomos Lietuvos laikų.

Stasys Dovydaytis,
Vaidila Iš Tauro apygardos. Ir šaulys

Kuopos archyvo nuotr.

KARIUOMENĖS IR VISUOMENĖS VIENYBĖS DIENA

Gegužės 19 dieną Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės šauliai rinkosi Šakių rajone, Lekėčiuose, paminėti Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dieną. Po šv. Mišių trumpam sustojome prie Nepriklausomybės paminklo, kur buvęs partizanų ryšininkas Zenonas Rakauskas papasakojo Lekėčių istoriją. Tada nužygiavome prie paminklo žuvusiems Lekėčių krašto partizanams ir čia padėję gėlių bei uždegę žvakeles vyko į partizanų Julijono Būtėno ir Petro Jurkšaičio žuvimo vietą, vadinamą Skausmo kalneliu, Rūdšilyje, kur atstatytas partizanų bunkeris.

Skausmo kalnelyje žuvusiuosius pagerbus šūvių salvėmis, Lekėčių laisvalaikio centro moterų ansamblis dainavo partizanų dainas, pranešimą apie partizanų judėjimą Lietuvoje perskaitė šaulys, atsargos pulkininkas-leitenantas Edmundas Kučiauskas. Būrys jaunuolių iš Kybartų, Marijampolės ir Lekėčių iškilmingai pasižadėjo būti gerais jaunaisiais šauliais. Vėliau jaunimas su savais vadovais ir vedliu Zenonu Rakausku leidosi į 10 kilometrų pėsčiųjų žygį į Valkų kalvas, o pakeliui aplankė partizanų Vito Budrio, Vaclovo Urbaičio ir Jono Laurinaičio žuvimo vietą. Valkų kalvose 1945 m. gegužės 12 dieną vyko

partizanų ir sovietų armijos karių mūšis. Manoma, kad čia žuvo apie 19 partizanų ir 78 sovietų kariai.

Kol jaunimas energingai žygiavo, vyresnieji šventės dalyviai važiuodami aplankė Vito Budrio, Vaclovo Urbaičio ir Jono Laurinaičio žuvimo vietą, kurioje tylos minutyje pagerbė žuvusiuosius, padėjo gėlių, prisiminė žūtį aplinkybes. Vėliau nuvyko į partizanų Viktoro Valaičio, Aleksandro Rotbergerio, Vinco Krulikausko, Bronės Čerškevičiūtės, Danutės Ptašinskaitės žuvimo vietą, o iš ten keliavo link Valkų kalvų, kur susitiko su jaunaisiais žygeiviais. Zenonas Rakauskas papasakojo apie gyvenimą kalvose ir mūšio istoriją, ugningą kalbą pasakė šaulys iš Kudirkos Naumiesčio Jonas Matijošaitis.

Visa, ką išgirdo ir pamatė, jaunimas galėjo pademonstruoti viktorinoje ir netgi laimėti prizų, kuriuos įsteigė Šakių savivaldybės tarybos narys, sporto klubo „Audra“ prezidentas Kęstutis Smirnovas. Pailsėję kaimo turizmo sodyboje, pasidaliję įspūdžiais visi išsiskirstė iki kitų metų.

Rima Prekevičienė,

Šakių šaulių 5-osios kuopos Lekėčių jaunųjų šaulių būrio vadė

Dauguvos vandenys plukdė jaunųjų šaulių nupintus vainikus – pagarbos kovotojams už laisvę ženklą

ISTORIJOS PAMOKA – NE IŠ VADOVĖLIO

Grupė Rokiškio 9-osios kuopos jaunųjų šaulių dalyvavo išvykoje ir lankė 1919–1920 m. Lietuvos karių savanorių bei 1945 m. partizanų, žuvusių kovose už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, palaidojimo vietas, esančias Latvijos Respublikos teritorijoje: Červonkos kaimą, Subatės, Sventės, Asarės miestelius. Partizanų žūtį ir palaidojimo vietoje Červonkos kaime (mūšis vyko Raudinės miške ir Lietuvos teritorijoje netoli Juodupės miestelio Paduobio miške) sovietinės kariuomenės apsupti 1945 m. žuvo apie 100 partizanų.

Nuvykome į prie Dubysos esantį Aronės kaimą, paskutinio pergalingo mūšio prieš bolševikus vietą. Į Dauguvos upę jaunieji šauliai paleido ažuolo vainikus, papuoštus trispalvėmis juostelėmis ir žvakutėmis bei popierinius laivelius, simbolizuojančius karius-savanorius, žuvusius tuo metu Lietuvos, dabar Latvijos Respublikos, teritorijoje.

Pokario partizanų ir karių savanorių palaidojimo vietose prie paminklų jaunieji šauliai padėjo gėlių, uždegė žvakes. Žuvusiuosius pagerbė tylos minute.

Išvyką organizavo 1919–1920 m. Lietuvos karių savanorių kapų tvarkymo Rokiškio rajono bendrija kartu su Rokiškio krašto muziejumi. Išvykoje dalyvavę bendrijos pirmininkė Rimantė Norvaišienė ir muziejaininkas Giedrius Kujelis jauniems šauliams pasakojo apie 1919–1920 m. įvykius – Lietuvos karių savanorių kovas Dauguvos fronte, istorikas Valius Kazlauskas – apie 1945 m. Lietuvos partizanų kovas Raudinės ir Paduobio miškuose, Lietuvos partizanų veiklą Latvijos Respublikos teritorijoje.

Jauniems šauliams ši išvyka tapo išskirtine istorijos pamoka, vykusia visą dieną.

Ats. kpt. A. Veikšys,

Rokiškio jaunųjų šaulių 9-osios kuopos vadas

Čia ilsisi Lietuvos sūnūs...

Ir pagarbą jiems atiduodame mes, šauliai

Kuopos archyvo nuotraukos

pilietiškumas

KALNIŠKĖS MŪŠIO AIDAI IR ŠIANDIENOS DAINOS

Šaltą ir vėjuotą gegužės 12-ąją Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šauliai paminėjo Kalniškės mūšio, kuriame savo gyvybes paaukojo 44 partizanai, 67-ąsias metines. Po šv. Mišių Simno bažnyčioje prie paminklo Kalniškės mūšio aukoms padėjome gėlių, tylos minute pagerbėme žuvusius partizanus. Po trumpo paminėjimo Simne pakiliai nusiteikę vykome į Kalniškės mūšio vietą, kur vyko renginys „Tė skamba žygio dainos milžinkapių šaly“. Į paminėjimą susirinko daug patriotiškai nusiteikusių svečių iš visos Lietuvos. Skambėjo dainos, eilėraščiai, buvo skaitomos ištraukos iš partizanų dienoraščių, prisiminimais dalijosi partizanai ir tremtiniai. Širdis alsavo nepaprastu džiaugsmu – juk kadaise šioje vietoje vyko baisios kautynės, aidėjo šūvių garsai, o šiandien čia skamba dainos, menančios mūsų tautos praeitį.

Šventės metu buvo apdovanoti Kalniškės mūšiui atminti skirto bėgimo dalyviai, organizatoriai bei mūsų rinktinės šauliai. Didžiuojamės, kad mūsų tauta turėjo didvyrių, kurie iki paskutinio kraujo lašo kovėsi už savo Tėvynės laisvę.

Brigita Vinikaitytė,
Alytaus apskrities karininko Antano
Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunoji šaulė

LŠS vadas apdovanojo nusipelnčius rinktinės šaulius

Rinktinės archyvo nuotr.

DVIRAČIAIS „PARTIZANŲ TAKAIS“

Tauragės apskrities LDK Kęstučio 7-osios rinktinės Laukuvos 2-ojo atskirojo būrio jaunieji šauliai, vadovaujami būrio vado Ernesto Burčo, dalyvavo dviračių žygyje „Partizanų takais“. Tradicija tapusio žygio tikslas – aplankyti žuvusių partizanų paminklus Laukuvos apylinkėse, aptvarkyti aplinką ir pagerbti žuvusiuosius.

Įveikę apie 40 kilometrų, galvas nulenkėme prie šešių

paminklų Tėvynės gynėjams. Gerokai išvargino sunkiai įveikiami pievų, miškų takeliai, nes tik tokiu būdu galėjome pasiekti lankytinus objektus. Tačiau smagu, kad žygiu įrodėme, jog jaunieji šauliai yra kupini ištvermės ir nepaiso nuovargio, siekdami užsibrėžto tikslo.

Dovilė Bernotaitė,
Laukuvos šaulių 2-ojo atskirojo būrio jaunoji šaulė

Mes žinome apie savo apylinkės kovotojus ne iš vadovėlių

Rinktinės archyvo nuotr.

...IR „GOLGOTOS KELIAIS“

Kuopos archyvo nuotr.

Dviračių žygiu po Rokiškio mieste pokariu buvusias kalnimo ir rezistentų užkasimo vietas Rokiškio 9-osios ir 12-osios kuopos šauliai paminėjo Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dieną. Renginys sulaukė didžiulio susidomėjimo, nes žygyje dalyvavo ir gyvi anų istorinių įvykių liudininkai, kalėję Rokiškio kalėjimuose. Tarp jų – buvęs politinis kalinys, aktyvus krašto visuomenės veikėjas Feliksas Mažeikis, šiemet švenčiantis 95 metų jubiliejų. Savotišku žygio maršruto vedliu tapo šviesaus atminimo politinio kalinio Konstantino Jasinevičiaus knyga „Golgotos keliu“, kurią po autoriaus mirties išleido jo dukra gydytoja Jūratė Čypienė. Viena knygos skyriuje smulkiai aprašomos ne tik Rokiškyje buvusios kalnimo įstaigos, bet ir to meto sovietinių jėgos

struktūrų „darbo metodai“, kuriuos teko patirti ir knygos autoriui, tuometiniam gimnazistui K. Jasinevičiui ir žygyje dalyvavusiems politiniams kalinims.

Žygi pradėjome nuo Rokiškio centrinėje aikštėje esančio R. Antinio Nepriklausomybės paminklo, beje, vienintelio nesunaikinto sovietinės okupacijos laikotarpiu Lietuvoje. Aplankėme ir sovietinio režimo aukų užkasimo vietas. Pokariu tai buvo žvyro karjerai, apleisti apkasai, durpynai...

Žygi organizavo Rokiškio „Romuvos“ gimnazijos istorijos mokytojai ir moksleiviai, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Rokiškio skyrius, Rokiškio krašto muziejus.

Rimvydas Kirstukas,
Rokiškio 12-osios kuopos vado pavaduotojas

Ir mažoje širdelėje telpa daug meilės tėvynei

Gegužės 12 dieną Dieveniškėse (Šalčininkų r.) įvyko šaulių ir Šalčininkų rajono jaunimo sąskrydis. Vienas šio renginio organizatorių – Šalčininkų 11-osios kuopos vadas Eimantas Tamulynas papasakojo, kad renginys skirtas žuvusio šaulio, pasieniečio Gintaro Žagunio atminimui, o skambus šūkis „Mes – Tau, Tėvyne“ nusako kilnų tikslą – skatinti jaunuosius šio krašto piliečius būti aktyviais ir patriotiškais.

Tris dienas trukę užsiėmimai pradėti darnia eisena Dieveniškių miestelio gatvėmis ir iškilminga rikiuote aikštėje prie bažnyčios. Jaunasis šaulys Tomas Seletickis pasidžiaugė, kad Šalčininkų krašto jaunieji šauliai tradiciškai vasaros pradžią pradeda „rimtu“ renginiu. „O kad renginio vieta yra Dieveniškės, šaunu, nes čia jaučiamės puikiai: sudarytos visos sąlygos gerai ir rezultatyviai patobulinti jaunojo šaulio žinias ir įgūdžius“, – kalbėjo Tomas.

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos (LKKSS) Vilniaus apskrities skyriaus (VAS) pirmininkas ats. lt., dr. Vytautas Račkauskas ir septyniolika jo vyrų, dalyvavusių iškilmingoje eisenoje ir rikiuotėje, neslėpė pasididžiavimo jaunaisiais Šalčininkų krašto šauliais ir jų vadu Eimantu Tamulynu: „Ypatingi padėkos ir pagarbos žodžiai skirtini šios žemės jauniems patriotams, – sakė V. Račkauskas. – Tokios darnos ir susiklausymo linkėčiau visoms Lietuvos jaunųjų šaulių kuopoms“.

ŠAULIŲ SĄSKRYDIS „MES TAU, TĖVYNE“ DIEVENIŠKĖSE

Savanoriai kūrėjai kuopos jauniems šauliams įteikė du mokomuosius automatinius ginklus G36-KE (dovanos vertė – 1160 Lt). Tokią pat Vilniaus savanorių kūrėjų dovaną Šalčininkų jaunieji šauliai jau yra gavę Kovo 11-ąją, priesaikos dieną.

Šalčininkų krašto šaulių vadui E. Tamulymas iškilmingai įteiktas LKKSS nario pažymėjimas ir savanorio kūrėjo ženklas.

Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos direktorius Vidmantas Žilius pasveikino sąskrydžio dalyvius ir 45-iems jaunuoliams, davusiems jaunojo šaulio pasižadėjimus, palinkėjo būti vertais ir garbingais Lietuvos piliečiais.

Dieveniškių Švč. Mergelės Marijos Rožančinės bažnyčioje klebonas Domas Valančiauskas aukojo šv. Mišias už Tėvynę ir šaulius. Senokai bažnyčia buvo mačiusi tiek lietuviškai šnekančio jaunimo ir garbių svečių... Visos vietos užimtos, nuotaika pakili, klebono gyvas žodis giliai smigo į širdį...

Po šv. Mišių šventės dalyviai vėl pražygiavo miestelio gatvėmis, mokykloje užkрито kareiviškos košės, o namuose likę jaunieji šauliai su instruktoriais tęsė pratybas.

Vladas Kasperavičius

Dieveniškės iš miego budino šauliai

Mes – savojo krašto patriotai

Autoriaus nuotr.

ŠALTOJO KARO MUZIEJUJE

Rinktinės archyvo nuotr.

Mažeikių M. Račkausko gimnazijos, Sodų ir Židikų M. Pečkauskaitės – Šatrijos Raganos vidurinės mokyklos bei Senamiesčio pagrindinės mokyklos jaunųjų šaulių būrelių mokiniai, pasiūlius kolegoms iš Sedos V. Mačernio gimnazijos, visi drauge važiavo į kultūrinę-pažintinę išvyką, Šaltojo karo muziejų, kuris įsikūręs Plokštinės miške, buvusioje sovietinės armijos požeminėje termobranduo-

linių raketų paleidimo aikštelėje, pastatytoje 1962 m. netoli Platelių. Šis muziejus po rekonstrukcijos lankytojams duris atvėrė 2011 m. rudenį, todėl jauniems šauliams buvo smalsu ten apsilankyti, o dauguma važiuojančių galėjo palyginti muziejų prieš ir po rekonstrukcijos.

Jauniems šauliams buvo įdomus gidės pasakojimas apie požeminę raketų bazę, vėliau muziejaus, atsiradimą, kuris, beje, toks vienas iš trijų pasaulyje. Šaltojo karo muziejaus istorinė ekspozicija pasakoja apie penkis dešimtmečius trukusį šaltąjį karą – vieną garsiausių bei pavojingiausių karinių konfliktų istorijoje. Muziejuje pateikiama vaizdinė bei grafinė medžiaga, pasakojanti apie kažkada buvusios visiškai slaptos sovietinės imperijos branduolinės ginkluotės organizavimo bei veikimo principus, čia taip pat demonstruojami kovinių raketų bei kitų šaltojo karo ginkluotės rūšių pavyzdžiai bei maketai.

Vėliau jaunieji šauliai ir jų vadovai turėjo galimybę pabendrauti, pasidalinti savo gerąja patirtimi, aptarti ateities planus.

Sonata Maigaitė,

Mažeikių 1-osios kuopos

M. Račkausko gimnazijos šaulių būrelio vadovė

ŽEMAITIJA AUGINA ŠAULIUS

Paskutinėmis balandžio dienomis 54 Telšių apskrities šaulių rinktinės jaunieji šauliai kartu su 12 bičiulių dalyvavo mokamajame – pažintiniame žygyje „Partizanų takais“. Šio žygio tikslas buvo susitikti ir pabendrauti su Lieplaukės miestelio bendruomene, jaunimu, aplankyti Telšių rajono Ryškėnų seniūnijos miške esančią Lietuvos partizanų žūties vietą.

Šeštadienio rytą į Telšius atvyko jaunieji šauliai iš Mažeikių 1-osios kuopos. Prisijungę prie Telšių 5-osios kuopos jaunųjų šaulių, jie pradėjo 11 kilometrų žygį mišku, maršrutu Telšiai – Lieplaukė. Tuo metu Alsėdžių 6-osios kuopos jaunųjų šaulių būrys pajudėjo iš Alsėdžių. Tikslas – susitikti netoli Lieplaukės miestelio, kad susijungę į vieną didelį būrį atžygiuotume prie Lieplaukės bendruomenės namų. Pats žygis, beje, nebuvo vien tik pasivaikščiojimas miškelyje: teko įveikti ir pasalas, ir kitokias kliūtis. Įveikėme.

Rinktinės archyvo nuotr.

Lieplaukėje mus pasitiko bendruomenės pirmininkas Vytautas Rumbutis, keletas bendruomenės narių, nedidelis būrelis jaunimo. Po pietų jaunieji šauliai ir bendruomenės jaunimas susitiko su Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato nepilnamečių reikalų specialiste Neringa Novakova ir kalbėjosi jaunimui aktualiomis temomis. Vėliau jaunieji šauliai ir keletas drąsiausių bendruomenės jaunųjų dalyvavo KASP 6-osios rinktinės 604-osios pėstininkų kuopos karių savanorių parengtose karinėse rungtyse, po kurių vyko jaunųjų šaulių krikštynos. Naujokai jėgas išbandė rinktinės jaunųjų šaulių vado Dovid Jonušo parengtose rungtyse. Išvarginti rungčių ir karštos saulės, visi įsitaisė poilsiui, nes ryte laukė dar vienas žygis.

Sekmadienio ryte visi žygiavome į Užgirių kaimo mišką, esantį už 4 kilometrų, ir pagerbėme čia palaidotus Lietuvos partizanus. Ryškėnų seniūnas Benediktas Šniauka pasakojo apie devyniolika narsuolių, kurie kovojo ir žuvo už Tėvynės nepriklausomybę.

Tokių žygių nauda labai didelė ne vien todėl, kad daug sužinome, pamatome. Ne mažiau svarbu, kad žygio metu sustiprėja ryšys tarp kuopų jaunųjų šaulių, jaunuoliai artimiausi susipažįsta, susiranda draugų, bendrauja, dalinasi patirtimi.

Dovidas Jonušas,

Telšių AŽŠR jaunųjų šaulių vadas

šauliška kasdiena

IŠBANDĖME JĖGAS IR IŠTVERMĘ

Nors iš pat ryto kepino saulė, mes, penkiolika jaunųjų šaulių, nusprendėme išbandyti jėgas ir įrodyti tvirtumą 10 kilometrų taktiniame žygyje. Susikrovę į kuprines reikiamus daiktus, apsirengę žygiui tinkama apranga, pasileidome miškais ir keliais palei Nemuną.

Visą kelią jautėme, kad esame viena šeima, vienas kumštis, todėl kartu mums nebuvo pernelyg sunku, tik smagu. Mokėmės įvairių rikiuotės formų, naudojome negarsinio valdymo signalus, atlikinėjome žiedinę gynybą, užėmėme greitąją pasalą. Viskas vyko labai sklandžiai, nors karštis ir alino, bet mes – šauliai, todėl jėgų visad pakanka. Po kelių valandų pasiekėme gražią vietą prie Nemuno, tad nusprendėme šiek tiek pailsinti kojas, atsipūsti ir papiepti. Sotūs vėl tęsėme žygį, o iki namų buvo likę dar 4 kilometrai, ir saulė taip baisiai kepino...

Tą dieną ne tik išmokome orientuotis vietovėje, bet kiekvienam teko

atsakinga užduotis – nuvesti būrį, naudojantis žemėlapiu, iki nurodytos vietos. Tai pačios geriausios pamokos – juk praktiškai atlikti viską daug įdomiau nei „kalėti“ sausą teoriją. Žinoma, buvo visko: ir gerai atliktų dalykų, ir mažų klaidelių, iš kurių visi pasimokėme. Nepaisant to, kad buvo nelengva – vien „klampoti“ avint sunkius „kerzus“ – visi maršrutą įveikėme ir kupini geros nuotaikos bei žinių grįžome namo.

Brigita Vinikaitytė, Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių rinktinės jaunoji šaulė

Tokių dešrelių, kokias išsikeps šaulių žygio metu, daugiau niekur neparagausi

IR PAMOKOS, IR PATYRIMAS

Tą parą patirtų 9-osios kuopos jaunųjų šaulių išpūdžių neįmanoma suskaičiuoti. 15 valandą iš Pagėgių Vyčių kryptimi kuopos vadas A. Saročka ir dvidešimt jaunųjų šaulių, nešini sunkiomis kuprinėmis, pajudėjome link tikslo. Einančiųjų skanduotes ir dainas girdėjo visi – miestelis skambėjo. Po 3 valandų pasiekėme pirmąją dislokacijos vietą – Vyčiai. Buvome nusiteikę čia pasilikti iki auštant, tačiau vadas liepė susirinkti daiktus ir eiti į kitą dislokacijos vietą. Dauguma išsigando, jog vėl teks daug kilometrų eiti, bet nerimauti nevertėjo – persikėlėme visai netoli. Pasistatę palapines ir susikūrę laužą, traukėme dainas.

Jau sutemus, keli šauliai dingo, jie ir surengė pasalą. Niekam nespėjus sureaguoti, viena šaulė buvo pagrobta. Visi puolėme jos ieškoti, o tuo metu „dingo“ ir daugiau šaulių. Ilgokai teko „šukuoti“ miškelius, kol visus suradome. Jau pradėjome ruoštis miegui, kai išgirdome, o greitai ir pamatėme, pasieniečių automobilį su švyturėliais. Vado paliepimu kritome ant žemės, bet po kelių minučių išgirdome įsakymą: „Išsirikiuoti!“ Patikrino, ar visi esame, o pasienietis nurodė per pusę valandos susirinkti daiktus, užgesinti laužą ir palikti vietą, nes čia – pasienio ruožas, o leidimo būti ir asmens dokumentų neturime. Taigi, apie 2 valandą nakties vėl leidomės į kelią.

Maršruto tikslas – Šilgaliai, hipodromas. Teko bristi tarsi per pelkę, nes kelias dar buvo neišdžiūvęs po potvynių. Po pusantros valandos klampojimo pasiekėme tikslą ir... vėl patekome į pasalą. Tad miegoti beveik neteko. Septintą rytą dauguma šaulių pradėjo pakuoti daiktus. Tiesa, gavome ir „saldainį“: vadas atnešė orinį šautuvą ir leido visiems pašaudyti į taikinį.

Netrukus užsidėjome kuprines ir patraukėme namo, pavargę, bet nešini nepamirštamais išpūdžiais. Už tai esame dėkingi savo vadui A. Saročkai.

Erika Paulikaitė, kuopos jaunoji šaulė

Patys geriausi išpūdžiai išlieka išgyvenus sunkumus Kuopos archyvo nuotr.

PAGERBĖME MAMAS

Šypsomės ir dėkojame Jums, mielos mamos Kuopos archyvo nuotr.

Kartu su įsisiautėjusi pavasariu, gegutės kukavimu ir baltumu springstančiais sodais per Lietuvą nuvilnijo Motinos dienos šventinių renginių bangėlės. Neaplenkė jos ir Pajevonio, kur šventę organizavo Pajevonio 2-osios šaulių kuopos šauliai. Parapijos klebono Franco Kuklio pritarimu koncertas vyko Pajevonio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios šventoriuje. Šventė prasidėjo eilėmis ir palinkėjimais, skirtais mamoms, močiutėms, promočiutėms. Po šiltų skaitovės žodžių šauliai išdalino moterims glėbį tulpių žiedų. Aukojamos šv. Mišios buvo skirtos visoms čia susirinkusioms ir amžinam poilsiui išėjusioms motinoms – brangiausiems žmonėms pasaulyje.

Padainuoti ir pašokti Pajevonio 2-osios kuopos šauliai A. Lukoševičius ir J. Protasevičius pakvietė savo kolegos šaulio R. Bendaravičiaus vadovaujamą Virbalio merginų ansamblį „Touch me“ ir Kalvarijos sav. Jusevičių laisvalaikio salės šokių kolektyvą su vadove D. Giedraitiene. Net lietus neišdrįso sugadinti šventės, tik agapės metu, kurią paruošė Pajevonio šauliai bei Carito moterys, pradėjo pliaupti.

Ir skubėjo moterys į namus su tulpėmis rankose, pamalonintos, besišypsančiais veidais, pasitikti savo vaikų.

Danguolė Protasevičienė

Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šauliai, bendradarbiaudami su „Anykščiai – kultūros sostinė 2012“ savanorių komanda, penktadienio popietę į kultūros rūmus pakvietė visas rajono Mamas. Čia kiekvienai, iškilmingai žengusiai raudonu kilimu, buvo įteiktas dovanų maišelis su gėlių sėklų mišiniu ir šūkiu – „Užaugink žiedą sau ir Anykščiams“. Kitą dieną Anykščiuose vyko siauriuko atidarymas, kur kuopos šauliui, šaulių studentų korporacijos „Saja“ pirmininkui Mindaugui Nefui buvo įteiktos Anykščių kultūros ambasadoriaus regalias.

Indrė Meliūnaitė,

Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos vadė

Šventė Motinoms – ne duoklė, o pagarbos ženklas Kuopos archyvo nuotr.

IŠPŪDŽIŲ – KUPINOS ŠIRDYS

Nors buvo prognozuojamas lietus, Ariogalos gimnazijos ir Prišmančių mokyklos jaunųjų šaulių tai neišgąsdino – vyko į planuotą ekskursiją. Prie šaunios mūsų kompanijos prisijungė ir Kauno apskrities šaulių rinktinės jaunieji šauliai bei jų vadovas Rytis Nepas.

Kelias ilgas, bet su šauniu vairuotoju, bendraminčių kompanija bei linksma muzika kelionė nė kiek neprailgo. Pirmasis objektas, kurį aplankėme, buvo nuotykių parkas „Tarzanija“ Alytaus rajone. Visi tikėjomės, jog neužklups lietus ir sausi įveiksime visas trasas... Turbūt kiekvienas, leidžis plieno virve virš Nemuno, galėtų su manimi sutikti, jog tai – nuostabiausias įvykis. Greičio ausyse, vandens po kojomis ir adrenalino kraujyje mišinys privertė pasijusti tarsi devintame danguje.

Išsidūk Tarzanijos parke ir apdovanoti diplomais už

drąsą, pajudėjome link Druskininkų. Vieni važiuojant užkando, kiti šiek tiek nusenėdo. Pasisėmę jėgų, plačiai šypsodamiesi išlipome iš autobuso ir sparčiu žingsniu nuėjome į Druskininkų vandens parką. Po kelių minučių jau čiuožinėjome nuo kalnelių ir plaukiojome baseinuose. Vandens parke patyrėme ne ką mažiau išpūdžių nei „Tarzanijoje“. Abu objektai išpūdingi.

Labai džiaugiamės, kad turėjome progą išvykti į šią ekskursiją kartu su savo kolegomis jaunaisiais šauliais iš Prišmančių ir Kauno bei jų energingais vadovais Egidijumi Vyšniausku ir Ryčiu Nepu. Už neužmirštamai praleistą laiką ir turiningai suorganizuotą ekskursiją sakome didelį ačiū savo kuopos vadui Andriui Bautroniui.

Viktorija Valaitytė,
Ariogalos 13-osios kuopos vadė

JAUNŲJŲ ŠAULIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS: SMAGU IR ĮDOMU

Gegužės 24–27 dienomis Lietuvos kariuomenės savanorių pajėgų Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų mokomajame batalione Klaipėdoje tris dienas netilo įvairialabis šurmuly. Ten vyko kasmet jaunuosius šaulius būrin sukviečiančios tradicinės jaunųjų šaulių sporto žaidynės. Kasmet Šaulių sąjungos rengiamų žaidynių tikslas – respublikos mastu plėsti žinias apie Lietuvos šaulių sąjungos veiklą, populiarinti kūno kultūrą, sveiką gyvenseną, gerinti jaunųjų šaulių fizinį pasiruošimą, o taip pat stiprinti ryšius tarp apskričių šaulių rinktinių jaunųjų šaulių bei išsiaiškinti sportiškiausią šaulių komandą.

Nors šiais metais dėl ne itin geros ekonominės situacijos valstybėje teko riboti dalyvių skaičių, tačiau visos rinktinės suformavo įvairių sporto šakų itin pajėgias komandas. Sulaukta ir svečių iš užsienio: žaidynėse dalyvavo Estijos organizacijos Kaitseliit ir Latvijos Jaunsardze atstovai. Mėgstantiems tikslumą pranešame: žaidynėse dalyvavo daugiau nei 200 jaunųjų šaulių, 20 suaugusių šaulių, 11 Latvijos ir 9 atstovai iš Estijos giminingų organizacijų.

Nors sporto rungčių pakeitimai įvyko nedideli, tačiau šiokių tokių permainų būta: bene didžiausia intriga buvo kliūčių ruožo rungtis. Kaip sakė šių pakeitimų iniciatorius, LŠS jaunųjų šaulių vadas Vytautas Žymančius, ši rungtis tapo kiek specifinė dėl to, kad jos įveikai komandos nariai turėjo derinti savo veiksmus tarpusavyje. „Tai naujas dalykas Jaunųjų šaulių žaidynėse, bet, atrodo, jis visiems priimtinas. Išgirdau rinktinių vadų siūlymų žaidynes pakreipti būtent šia – komandos ugdymo, šauliškumo puoselėjimo – linkme. Kviečiu visus prisidėti prie žaidynių programos tobulinimo, nes kas gi, jei ne pa-

Kariuomenės vadas aplankė žaidynių dalyvius

Įveikti kliūčių ruožą nebuvo lengva

Be šaudymo – nė iš vietos

tys pasidarysime sau šventę?“, – sakė V.Žymančius.

Iš „kovinių“ sporto rungčių, be jokios abejonės, svarbiausios buvo susijusios su šaudymu. Šaudant iš pneumatinių šautuvų neplenkiami buvo Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės šauliai, o šaudymo iš mažojo kalibro šautuvų rungtyje taikliausi – Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai. Paskutinę dieną vykęs būrių rikiuotės konkursas šiais metais nebuvo įtrauktas į bendrąją įskaitą, nors kiekvienos rinktinės atliekami rikiuotės pratimai visų dalyvių buvo itin akylai stebimi ir komentuojami. Tuotarp „civiliokiškos“ sporto rungtys jauniems šauliams gana įprastos ir išbandytos: krepšinis, krosas–estafetė, orientavimasis vietovėje, vasaros biatlonas. Susumavus rezultatus, nugalėtojų prizas atiteko LŠS Vilniaus apskrities šaulių 10-osios rinktinės jauniems šauliams. Antri liko Utenos apskrities 9-osios rinktinės jaunieji šauliai, o trečią prizinę vietą užėmė Panevėžio apskrities 5-osios rinktinės jaunieji šauliai.

Šilutės šaulių 8-osios kuopos vadas Donatas Jaunius išsakė mintis apie žaidynes bei jų dalyvius: „Jaunimas visados labiausiai žavisi šaudymu, todėl šaudymo rungtys visad būna įtemptos ir įdomios. Labai malonu buvo matyti, kad merginos, šaudžiusios iš orinių šautuvų, nėra naujokės: jos ne tik taikliai šaudė, bet netgi lenkė vaikus. Taip pat džiugu pastebėti, kad 11-12 metų vaikai sparčiai vejasi vyresnius ir iš 50 galimų surenka net 38 taškus. Matyti, kad žaidynėms ruošiasi: visose rungtyse vyko įtemptos kovos. Rikiuotės konkursas parodė, kad treniruotasi per mažai.“

Priešpaskutinę dieną žaidynių dalyviai dalyvavo asociacijos „Sportas visiems“ organizuotoje šventėje Palangoje. „Man ši diena smagiausia, – kalbėjo Palan-

goje sutiktas ir prisistatyti nepanoręs jaunas šaulys, – su draugais nueiname prie jūros, pasportuojame ne dėl rezultato, o savo malonumui, ir šiaip Palangoje smagu“. Vakarop šventės dalyvių eisena pražygiavo kurorto gatvėmis. Šauliai išsiskyrė savo žaliomis kepuraitėmis ir marškinėliais bei nemažu žmonių skaičiumi.

Sporto žaidynių uždaryme jaunuosius šaulius ir kitus dalyvius aplankė Lietuvos kariuomenės vadas generolas leitenantas Arvydas Pocius ir įteikė specialųjį prizą iš mažojo kalibro šautuvo taikliausiai šaudžiusiai jaunajai šaulei. Sveikindamas žaidynių dalyvius gen. lttn. A. Pocius visiems linkėjo ištvermės saugant Lietuvą. „Jūs esate Lietuvos kariuomenės ateitis“, – sakė kariuomenės vadas.

Pagrindinio žaidynių organizatoriaus V. Žymančiaus teigimu, gera žinia yra tai, kad už konkrečią rungtį buvusios atsakingos rinktinės puikiai susitvarkė su užduotimis. „Rungtis buvo organizuotos tinkamai. Nebuvo bereikalingo dubliavimosi, lakstymo. Šiek tiek gaila, kad kauniečius tenka minėti kaip vienintelę rinktinę, kuri į rungties organizavimo užduotį pažiūrėjo pro pirštus“, – sakė V. Žymančius. Pasak jo, ypatingos padėkos nusipelno Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Klaipėdos skyriaus Žemaitijos atsargos karininkų sąjungos atstovai, įsteigę specialiuosius prizus įvairių rungčių nugalėtojams ir patys teisėjavę bei dirbę sekretoriате varžybų metu. Lietuvos kariuomenės savanorių pajėgų Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų mokojo bataliono vadas plk. lttn. Algirdas Mackonis įsteigė specialųjį prizą komandai, nugalėjusiai būrių rikiuotės konkurse.

Valdas Kilpys

Patenkinti nugalėtojai

Autoriaus nuotraukos

Šalčininkų kuopos archyvo nuotr.

IŠGYVENIMO KURSA ŠALČININKŲ KRAŠTO ŠAULIAI IŠĖJO!

Gegužės pradžioje vienuolika Šalčininkų 11-osios kuopos jaunųjų šaulių dalyvavo intensyviame 24 valandų išgyvenimo kurse Nr. 1. Siekdamas sukauptą karinę patirtį perteikti jaunajai kartai, kursą organizavo ir finansavo Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos (LKKSS) Vilniaus apskrities skyrius. Instruktoriumi dirbo išgyvenimo įgūdžių ekspertas atsargos majoras Albertas Daugirdas. Kurso metu dalyviams buvo suteikta galimybė įgyti net 32 specialiųjų įgūdžių pagrindus, kurie galėtų būti naudingi patekus į ekstremalias situacijas. Tematika itin plati: apranga, specialieji drabužiai, mazgų rišimas, ugnies išgavimas automobilyje ir ekipuotėje esančiomis priemonėmis, individualus susišildymas, panaudojant specialiąsias priemones, būsto, kuriame galima išgyventi ir esant – 30 C šalčiui, iš palapinsiausių statymas, vandens išgavimas šalčio ir karščio sąlygomis ir t.t. Jaunieji šauliai ir jų kuopos vadas Eimantas Tamulynas jau patvirtino, kad kursas buvo labai naudingas. Tikimės, kad bendradarbiavimas ir jaunųjų šaulių mokymai bus tęsiamas.

„Išgyvenimo kursas“ – tai dar viena konkreti priemonė Šalčininkų krašto patriotiniam jaunimui, kurią įgyvendino LKKSS Vilniaus apskrities skyrius, kad jaunieji šauliai būtų geriau pasiruošę, esant reikalui, ginti Tėvynę Lietuvą ir... išgyventi.

Pirmoji konkreti pagalba, orientuota į „Šalčios žemės“ patriotinį jaunimą, buvo mokomųjų automatinių ginklų G36-C dovana Šalčininkų rajono jauniems šauliams, jų priesaikos dieną, Kovo 11-ąją. Tėvynės ir... jaunimo labui.

Ats. ltn., dr. Vytautas Račkauskas,

LKKSS Vilniaus apskrities skyriaus pirmininkas

O Jūs ar mokate išgauti ugnį naudodamiesi akumuliatoriumi?

ERNAKE 2012 – PASIRODYTI IR PAMATYTI

Paskutinėmis pavasario dienomis keturios Šiaulių apskrities 6-osios rinktinės šaulės vyko į dešimtmetį šventusias ERNAKE 2012 – orientacines varžybas Estijoje. Dalyvavo 16 komandų, tarp kurių – Lietuvai atstovavusi šaulių ir jai gimininga Latvijos Jaunsardzes komanda. Kiekvieną komandą sudarė keturios iki 18 metų amžiaus merginos.

Varžybos vyko Turi miesto apskrities miškuose ir pačiame mieste. Pagal gautas koordinatas turėjome nusistatyti ir surasti 19 taškų. Kiekviename pasiektame taške mūsų laukė po užduotį, kurioms atlikti buvo skirtas laikas. Žygis tęsėsi ir naktį. Kai nuovargis spaudė prie žemės ir mintys kovojo su miegu, mes lakstėme po mišką ir ieškome pirmųjų žygiui reikalingų koordinacijų. Bandėme apgauti, įveikti priešų patrulius ir išgauti kuo daugiau informacijos apie jų pajėgas...

Visos užduotys buvo labai įdomios, pavyzdžiui, senu motociklu slalomu įveikti 50 metrų atstumą arba perplaukti upę pripučiamą valtį. Turėjome pademonstruoti savo fizinę jėgą, o paskutines, prisipažįstame, atėmė 500 metrų kliūčių ruožas.

Igytas žinias Lietuvos šaulių sąjungoje ir mokykloje parodėme užrištomis akimis įveikusios „minų lauką“, teikdamos pirmąją pagalbą „sužeistiesiems“, atpažindamos augalus ar rūšiuodamos šiukšles. Nors ne visas užduotis įveikėme

ERNAKE jaunosios šaulės – ir pamokos, ir patyrimai

puikiai, tačiau labai daug ko išmokome ir sužinojome jas atlikdamos. Geras oras, puiki nuotaika ir rinktinės vado palaikymas neleido pasiduoti, net nuklydus nuo maršruto. Namo sugrįžome ne tik pademonstravusios savąsias žinias, bet ir patyrusios daug nuostabių išpūdžių, susiradusios draugų, pasigrožėjusios Estijos gamta, patobulinusios anglų kalbą.

Tokios varžybos kaip ERNAKE yra itin reikalingos: jose įgyjame daug praktikos ir žinių, pasigauname naujų idėjų, o taip pat patikriname savo sumanumą bei ištvermę.

Kornelija Dagytė,

Radviliškio 1-osios kuopos skyriaus vadė

NE TIK PER ŠVENTES

Gedulo ir vilties dieną išreiškę pagarbą tremtyje bei tolimuosiuose lageriuose žuvusiems tėvynainiams, kitą dieną Panevėžio apskrities 5-osios šaulių rinktinės Rokiškio 12-osios kuopos šauliai, pakviesti Lietuvos savanorių karių kapų Rokiškio rajono bendrijos pirmininkės Rimantės Norvaišienės, Červonkoje (Latvijos Respublika) tvarkė kovotojų už laisvę amžinojo poilsio vietas. Šauliai pašalino žiemos išalo paminklams padarytą žalą, pakeitė kapų dangą. Kaip prisipažino šaulys Rimvydas Kirstukas, „Pasijautėme kaip to meto kovotojai, nes visą kapų tvarkymo laiką lijo smarkus lietus, gerokai apsunkinęs darbus“.

Lietuvos kariams, iš kaimyninės šalies teritorijos 1919-1920 m. nuvijusiems (iki Dauguvos ties Daugpiliu) bolševikus, čia pastatytas paminklas, kurio užrašas skelbia: *Žuvusiems Lietuvos kariams 1919-1920. Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad mes žuvome gindami Tėvynę.* Prie vienintelio nesunaikinto sovietmečiu beveik 7 metrų aukščio paminklo – 31 pilkas kryželis su pavardėmis savanorių, kritusių kovoje su bermontininkais.

Tarpukaryje vieno iš čia gulinčių kareivių palaikai buvo išgabenti į Tėvynę ir iškilmingai perlaidoti Kaune, Karo muziejaus sodelyje. Iki šiandien prie Nežinomo kareivio kapo dega amžinoji ugnis – pagarbos bei atminties kovotojams už laisvę ženklas.

Rimvydas Kirstukas,

Rokiškio 12 kuopos vado pavaduotojas

Čia atvyksime dar ne kartą

Kuopos archyvo nuotr.

AKTYVUS SAVAITGALIS

Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šauliai aktyviai dalyvavo miesto renginiuose „Anykščiai – kultūros sostinė 2012m.“: įrenginėjo Nykštietiškojo triatlono trasas, statė scenas, kūrė stovyklavietes.

Sudalyvavę gatvės muzikos dienoje, spėjome darniais garsais apdovanoti ir pasveikinti visus sportininkus bei nugalėtojus. Tarp jų – Anykščių kuopos šaulių bičiulį, Vilniaus Karaliaus Mindaugo 10-osios rinktinės vadą Darių Leinartą, užėmusį 2-ąją vietą uniformuotųjų mėgėjų trasoje. Anykštėnai šauliai bei savanoriai Paulius Daugelavičius ir Rimvydas Šlaitas liko penkti.

Indrė Meliūnaitė,
Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių
kuopos vadė

Anykščiai jaunuosius šaulius pažįsta

Kuopos archyvo nuotr.

DALYVAUJI IR DAUG SUŽINAI

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo 10-osios šaulių rinktinės Sostinės šaulių kuopos šauliai dalyvavo tarptautinėse Raudonojo kryžiaus dienos orientacinėse varžybose, vykusiose Vilniaus mieste. Tai buvo proga daugiau sužinoti apie Raudonojo Kryžiaus organizaciją, patikrinti žinias, kaip pažįstame senamiestį bei atrasti naujų, dar nežinomų vietų. Pirmajame punkte visi dalyviai gavo lapus su mįslėmis, kurios buvo nuorodos. Visuose punktuose laukė Raudonojo kryžiaus savanoriai su užduotimis. Mūsų šauliams teko parodyti, kaip mokame gaivinti nukentėjusįjį, sugiedoti himną, ant Užupio tilto rasti spyneles ir daug kitokių užduočių.

Visiems dalyvavusiems varžybos patiko, nes jos – ne tik linksmai, bet ir turiningai praleistas laikas.

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo
10 šaulių rinktinės informacija

Esame aktyvūs, smalsūs, nuovokūs

Rinktinės archyvo nuotr.

SPORTO ŠVENTĖ ERŽVILKE: NUOBODŽIAUTI NEBUVO KADA

Šauliai paprastai nelaukia, kol kas nors kur nors juos pakvies, o patys kviečia. Eržvilko (Jurbarko r.) jaunieji šauliai ir jaunimas, talkinant Tauragės apskrities šaulių rinktinei, suvieniję jėgas Eržvilko gimnazijoje surengė įsimintiną sporto šventę.

Programoje buvo numatytos rungtys: šaudymas iš orinių šautuvų, sukarintas kliūčių ruožas (estafetė), kroso (1km) bėgimas, 16 kg svarsčio kėlimas, minų ieškojimas, virvės traukimas, krepšinio (3x3) ir tinklinio varžybos (komanda – 3merginos, 2 vaikinai), kelmo ir kareiviško bato metimas. Taip pat numatytas apie 10 km naktinis žygis po Eržvilko apylinkes.

Gražų šeštadienio rytą Jurbarko rajono Eržvilko miestelio jaunimas, bendruomenės nariai, kaimyninių rajonų jaunuoliai rinkosi į Eržvilko gimnazijos naująją stadioną, kuriame ir vyko sporto šventė.

Virš stadiono suplazdėjus Lietuvos valstybės vėliavai ir nutilus iškilmingos dalyvių rikiuotės žingsniams, prasidėjo varžybos, trukusios visą dieną. Nors rungtis parengė ir teisėjavo šventės organizatoriai, galime pasidžiaugti, kad jaunimui varžybose talkino Seredžiaus jaunųjų šaulių vadas Romualdas Undraitis (šaudymas), Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių rinktinės vadas Algirdas Genys (tinklinio varžybos), Tauragės jaunųjų šaulių vadas Laimonas Balčiauskas, Skirsnemunės jaunųjų šaulių vadas Vidas Burba (kitos rungtys).

Vakare jaunimas turėjo progą pabendrauti, pailsėti ir pasiruošti naktiniam žygiui, kuriam buvo itin atsakingai pasiruošta. Žygį vedė Tauragės Juozo Kasparavičiaus 2-osios kuopos šauliai, kurie taip pat yra Tauragės 309-osios kuopos savanoriai-instruktoriai: Vidas Stašaitis, Gediminas Trilikauskis, Julius Gaižauskas. Jie, Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių rinktinės vado nurodymu, prieš žygį ir viso žygio metu mokė jaunuosius šaulius ir galbūt būsimojus šaulių sąjungos narius taktinių veiksmų. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas atsitraukimo

elementams, patekus į pasalas.

Po žygio beliko tik pailsėti ir viską sutvarkius vykti į namus – jau buvo rytas.

Sporto šventėje dalyvavo 103 dalyviai.

Jolita Mockaitienė,
Eržvilko 3-iojo šaulių būrio vadė

Rungtys buvo itin įvairios

Kelmo metimas – viena iš linksmųjų rungčių

Rinktinės archyvo nuotr.

Laisvalaikio minutėmis gera pabūti bendraminčių būryje

Ernestos Piečiūtės nuotr.

JAUNIMĄ AUKLĖJA PATRIOTINE DVASIA

Birželio 11-15 dienomis Trakų rajono Bijūnų kaime vyko Vilniaus apskrities karaliaus Mindaugo 10-osios šaulių rinktinės Trakų 6-osios kuopos jaunųjų šaulių vasaros stovykla. Projektą dėl šios stovyklos organizavimo Trakų rajono savivaldybei pateikė ir, laimėjęs finansavimą, vykdė Trakų rajono savivaldybės tarybos narys, Trakų 6-osios kuopos Bijūnų būrio vadas Kęstutis Blaževičius. Jam talkino kuopos vado pavaduotojas Stanislovas Baltrūnas, šauliai Ernesta Piečiūtė ir Nerijus Panasiukas.

Atidarymo dieną jaunųjų šaulių stovyklavietė jau buvo parengta užsiėmimams ir laisvalaikiui: aptverta teritorija, į kurią patekti galima tik pro budėtojų postą, tvarkingai išrikiuotos palapinės, šauliška lauko virtuvė, dengta valgyklėlė, saugi laužavietė ir aikštės viduryje įtvirtintas vėliavos stiebas, ant kurio stovyklos atidarymo metu suplevėsavo šaulių vėliava.

Stovyklos darbotvarkė buvo labai įtempta: rikiuotės pratybos, įvairūs taktiniai užsiėmimai, šaudymas, sporto varžybos. Rinktinės vadas Darius Leinartas parengė specialiąją programą, kurios metu stovyklautojai buvo mokomi šaulio maskuotės meno gudrybių, karybos paslapčių. Kadangi stovyklos finansavimas gautas mažesnis, negu planuota, tai ir pramogų numatyta mažiau, ne-

gu praėjusiais metais. Todėl jaunieji šauliai džiaugsmingai sutiko šaulio Vido Urbonavičiaus dovaną pakariauti beveik tikrame mūšyje – pažaisti dažasvydį. Stovyklautojams taip pat pasiūlyta kvapą gniaužianti parodomoji programa – peilių mėtymas į taikinį. Ne mažiau vaikus nudžiugino įspūdinga kelionė į Vytauto Skirkos pramogų parką „Ažuolynė“.

Birželio 14-ąją jaunieji šauliai tradiciškai dalyvavo šv. Mišiose Trakų Švč. Mergelės Marijos Dangun Ėmimo bažnyčioje, minint didžiąją Lietuvos tremtį, o vėliau vyko į memorialą pokario aukoms atminti, bendruomenėje vadinamą Aukų kalneliu. Taip jaunoji karta Gedulo ir vilties dieną pagerbia didžiąją žuvusiųjų auką, davusią galimybę mums visiems gyventi laisvoje Lietuvoje. Jaunimas demonstravo aukštą tautinio sąmoningumo ir politinio subrendimo lygį, laisvomis minutėmis apiberdamas šaulį, politiką Vidą Urbonavičių klausimais apie mūsų Tėvynės politikos aktualijas.

Pavargę, tačiau kupini įspūdžių, jaunieji šauliai grįžo namo, ištare draugams: „Iki susitikimo kitamet!“

Nijolė Romaškienė,
LŠS Garbės šaulė

BALTOPS 2012

Birželio 11 d. pirmą kartą šalies istorijoje Baltijos jūros pakrantėje tarptautinių karinių pratybų BALTOPS 2012 metu įvyko sąjungininkų išsilaipinimo operacija, kurioje dalyvavo septynių NATO valstybių – Lietuvos, Estijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Latvijos, Lenkijos, Nyderlandų ir Vokietijos – laivai, lėktuvai ir kariai.

L. Sipavičienės nuotraukos

NORO YRA – VEIKLOS TIKRAI BUS

Neretai girdime sakant, kad mažesniuose miesteliuose gyvenančiam jaunimui trūksta veiklos: nėra kuo užsiimti, stinga erdvės, kur jaunas žmogus galėtų save atskleisti, išreikšti. Todėl šį kartą siūlome pažinti su Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos moksleivių Tomu Seliatyckiu – tikrai ne šiaip sau šešiolikmečiu. Jis – aktyvus Šalčininkų 11-osios šaulių kuopos šaulys, dalyvauja skautų veikloje, mokyklos visuomeninis gyvenimas jam taip pat ne svetimas. Galbūt kai kam tai pasirodys nereikšminga, tačiau juk nuo mažų darbų ir prasideda didžiosios pergalės.

Nuo kelerių metų esi Lietuvos šaulių sąjungoje (LŠS) ir kaip įsitraukei į šaulišką veiklą?

Esu šaulys nuo 13 metų. Apie Šaulių sąjungą girdėjau ir anksčiau, bet nežinojau, ar aš esu tam pasiruošęs, nes tuo metu buvau skautas. Per Lietuvos kariuomenės dienos šventę mokykloje išvydęs šaulių pristatymą galutinai apsisprendžiau – nuėjau tiesiai pas kuopos vadą Eimantą Tamulyną ir paklausiau, kada galėčiau prisijungti prie jaunųjų šaulių. Taip prasidėjo sukarintas mano gyvenimas.

Kodėl būtent Šaulių sąjunga?

Todėl, kad jaunieji šauliai čia labai gerai paruošiami tarnybai kariuomenėje, o tarnauti kariuomenėje yra mano svajonė nuo pat vaikystės.

Esi dar ir skautas. Suspėjai visur. Ar įvairi veikla nedaro neigiamos įtakos mokymosi rezultatams?

Veiklos turiu ištis labai daug, bet jeigu viską suderini ir atsakingai apskaičiuoji savo jėgas, tai nėra problema. Toks mano gyvenimo būdas neigiamos įtakos mokymosi rezultatams nedaro. Aš manau, bendras pažymių vidurkis 8 – nėra jau taip blogai.

Ką tau pačiam duoda buvimas minėtose organizacijose? Jautiesi išskirtinis tarp savo bendraamžių?

Per penkerius metus dalyvaudamas šiose organizacijose aplankiau beveik pusę Lietuvos, įvairiuose miestuose susiradau daug naujų draugų, baigiau daug kursų, kurie man padės ne tik veikiant Šaulių sąjungoje ir Lietuvos skautų sąjungoje, bet ir asmeniniame gyvenime. Būdamas šiose organizacijose, pradėjau suprasti, ko noriu iš gyvenimo.

Esi patriotas? Kaip apskritai suvoki, kas yra patriotizmas?

Taip, aš esu patriotas. Sąvoką patriotas suprantu taip: tai žmogus, kalbantis savo šalies kalba, gerbiantis jos tradicijas, simboliką, visada pasiruošęs reikalui esant ginti savo šalies laisvę ir nepriklausomybę.

Ar, tavo manymu, šiandien suderinami tokie dalykai kaip jaunas žmogus, patriotizmas bei tautiškumas?

Jaunas žmogus ir patriotiškumas suderinami višados, tik gaila, kad šiandien dalis jaunimo tapo materialistai ir vertina savo šalį ne pagal jos tradicijas, dvasines vertybes, o pagal atlyginimus ir sąskaitas.

Ką norėtum pasakyti ir palinkėti tiems, kurie skundžiasi, kad Lietuvoje viskas blogai?

Net jeigu Lietuva būtų ant bedugnės krašto, aš niekada nepasakyčiau, kad mano šalis yra bloga ir kad reikia iš jos bėgti į Airiją ar šiaip kur. Kaip vienas žmogus (JAV prezidentas Džonas Kenedis – red. pastaba) yra sakęs: „Dabar žmogus neturi klausimą, ką jis gali duoti tėvynei!“ Taigi turime bandyti patys, kaip nors savo tėvynei padėti.

Ar turi savo idealą, žmogų, kurio pavyzdžiu remiesi? Kas jis?

Taip, tai buvęs pankrationo (kovinio sporto šaka – red. pastaba) treneris Aleksandras Valdaicevas. Šis žmogus man padėjo pačiam sau įrodyti, kad visko turi siekti pats ir niekada nieko nebijoti.

Tai kaip įveiki savo baimes? Beje, o ko bijai labiausiai?

Apie baimes stengiuosi negalvoti.

Trys tavo gyvenimo tiesos (taisyklės), kurių visada stengies laikytis.

Žmogus, nežinantis savo praeities, yra be ateities.

Žiūrėk į gyvenimą ne pro rožinius akinius.

Nebijok pripažinti, kad esi neteisis.

Pačiam dažnai tenka tai pripažinti?

Na, ne taip jau dažnai, bet jeigu suklystu arba esu neteisis, tai pripažįstu savo klaidą, nes žmogus negali būti tobulas.

Ateitis. Kokie planai?

Planuoju baigti gimnaziją ir eiti tarnauti į Lietuvos kariuomenę. Taip pat stoti į aukštąją mokyklą. Dar tiksliai nežinau, ką rinkčiausi studijuoti, bet ką nors, kas sietųsi su Lietuvos istorija.

Papasakok apie savo laisvalaikį. O gal jam nebelieka laiko?

Laisvalaikiui laiko tikrai pakanka. Jį dažniausiai praleidžiu kur nors su draugais, einu prie ežero pažvejoti arba į mišką pastovyklauti, nes namie ilgiau nei tris valandas išsėdėti negaliu.

Jeigu kas nors pasiūlytų galimybę čia ir dabar išpildyti vieną svajonę, kokia ji būtų?

Mano svajonė – turėti labai didelį namą miško viduryje – savo gyvenimo be gamtos neišsivaizduoju.

Dėkodami už nuoširdumą, linkime ne tik šios, bet ir kitų svajonių išsipildymo bei sėkmės tolimesnėje veikloje.

Kalbėjosi Renata Kalinauskaitė,
Šalčininkų kuopos šaulė

LIETUVOS SPORTO ORGANIZACIJAI VADOVAUJA ŠAULYS DOVYDAS JOKUBAUSKIS

Balandžio mėnesį vykusiame Lietuvos fizinio lavinimosi sąjungos visuotiniame narių suvažiavime organizacijos pirmininku vienbalsiai išrinktas Kauno apskritys Vytauto Didžiojo 2-osios šaulių rinktinės šaulys Dovydas Jokubauskis. Sveikindami šaulį užduodame jam kelis klausimus.

Dovydai, ar šios visuomeninės pareigos, tau, dvidešimtmečiui, dovana ar našta?

Viskas, ką gauni gyvenime, yra dovana, o ne našta.

Patinka toks tavo požiūris, bet nuo pamąstymų noriu grąžinti prie žemės: ką planuoji daryti, tapęs organizacijos pirmininku?

Ne tik planuoju, bet ir darome: Tarptautinės vaikų gynimo dienos proga Kauno sporto halėje surengėme vaikų olimpiadą: juk vaikus fizinio aktyvumo pratinti reikia nuo mažumės. Kartu su Modestu Paulausku surengėme gražią garsiojo tarpukario krepšininko Prano Lubino pagerbimo šventę jo gimtinėje Lukšiuose (Šakių r.). O planų turime dar daugiau: kaip ir anksčiau rengsime šachmatų, šaškių turnyrus, krepšinio, futbolo, lengvosios atletikos, autorialio ir kitų sporto šakų varžybas, stengsimės, kad moksleiviai savo mokyklose turėtų geresnes galimybes bei įrangą sportuoti. Netgi svajoju kada nors surengti ledo ritulio varžybas Žalgirio arenoje.

Esi daug užsibrėžęs... Betgi turi ir daugiau veiklų: talkini ir aktyviai dalyvauji Kauno šaulių rinktinės veikloje, esi karys-savanoris, ar spėjai viską?

Žinoma, spėjau, nes moku „susidėlioti“ laiką.

Ką tik baigė Kauno konservatorijos vokalo kląsę. Ką planuoji veikti toliau?

Norėčiau tęsti muzikos studijas ir tobulinti vokalą, o gal studijuoti karinio pučiamųjų orkestro dirigavimo specialybę...

Beje, kiek žinau, jau dabar „diriguoji“ Kauno šaulių rinktinės Vėliavos būrio šauliams, keliantiems Vyčio Kryžiaus ordino vėliavą Kauno karo muziejaus sodelyje?

Ne diriguoju, o tik pasistengiu, kad vėliavą nešantiems ir ją keliantiems šauliams būtų smagiau žygiuoti: kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį – nuo gegužės iki rugsėjo mėnesio – lipu į varpinės bokšte esantį mažytį kambarėlį, uždedu plokštelę, ir per visą sodelį nuaidi maršas.

Žodžiu, gyvenimą ir profesinę menininko veiklą, suki militarine kryptimi...

Kariniai dalykai man patinka.

Sėkmės, Dovydai.

Bendravo Lolita Sipavičienė

Apie Lietuvos fizinio lavinimosi sąjungą

Lietuvos fizinio lavinimosi sąjunga (LFLS) – didžiausią įtaką Lietuvos sporto raidai tarpukariu turėjusi organizacija, įkurta Kaune 1919 m.

Sąjungos nariai aktyviai propagavo sportą tarp Lietuvos karių ir šaulių bei varžydavosi su jais futbolo, krepšinio, bokso, lengvosios atletikos, ledo ritulio, greitojo čiuožimo, beisbolo, lauko teniso ir kt. rungtyse.

1940 m. LFLS veikla buvo nutraukta sovietinės okupacijos. Atkurta 1997 m. Kaune. Dabar LFLS tęsia tarpukario Lietuvoje veikusios organizacijos veiklą, tradicijas ir populiarina bei propaguoja gausybę sporto šakų, organizuoja varžybas ir skatina jaunimą bei visą visuomenę sportuoti.

1922 m. kovo 22d. LFLS iniciatyva visos jaunos sporto ir sporto šakų organizacijos įkūrė Lietuvos sporto lygą, kuri 1924 m. gegužės 25d. tapo tarptautinio olimpinio komiteto nariu. Tai buvo esminė sąlyga, atkuriant po okupacijos, – 1991 m. rugsėjo 18d. – Lietuvos narystę olimpiniam komitete.

„Sveikame kūne – sveika siela“ – devizas, kuriuo Sąjunga vadovaujasi nuo legendinio lakūno, 10-ies sporto šakų pradininko Lietuvoje, LFLS pirmininko kpt. Stepono Dariaus laikų.

Idomus faktas: 1924 m. LFLS pirmininkas Steponas Darius iš Kauno miesto valdybos gavo Kauno Ažuolyne, pelkingoje vietoje, žemės sklypą. Visą teritoriją buvo nusašinta ir pastatytas pirmasis šalyje sporto stadionas, kuris ir dabar pripažįstamas geriausiu stadionu Lietuvoje, tinkamu įvairių sporto šakų varžyboms. Po nepriklausomybės atkūrimo stadionui suteiktas S. Dariaus ir S. Girėno vardas.

Pranas Majauskas,
Lietuvos sporto muziejaus direktorius

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS TEISINIAI DOKUMENTAI: SENOS TIESOS NAUJU KAMPU

Nors teisės normos po truputį pradeda uzurpuoti visą sąmoningo piliečio būtį ir neretai keičia net moralės normas, tačiau protingas šaulys aiškiai suvokia, kas yra pirma visko. Teisiniai dokumentai šauliui turi tik tiek vertės, kiek neprieštarauja sąžinei. Kitaip tariant, kalbant apie teisę šaulys vargu bau ar turėtų naudotis vieno Anapilin išėjusio politiko viešumon mesteltu „vsio zakonno“ (viskas pagal įstatymą ru.) principu. Nes ne moralė kyla iš teisės, bet priešingai – teisinės nuostatos yra tik blankus moralinių žmogaus apsisprendimų atspindys. Kita vertus, šauliai taip pat negali apsieiti be veiksmus reglamentuojančių teisinių dokumentų, kurių nuostatos privalomo kiekvienam sąmoningam šauliui. Pateiksime tam tikrus komentarus, mūsų galva, itin svarbiems Šaulių etikos (elgesio) kodekso nuostatomis.

Bendrosios šaulių teisės ir pareigos (arba priešingai)

Džiugu, kad skirtingai nei dabar įprasta, Kodekse šaulio pareigos eina pirm teisių. Nuo jų tad ir pradėkime, nes pasidžiaugus teisėmis pareigos dažniausiai pamiršamos.

Bendrosios šaulio pareigos yra šios:

Šaulys privalo dalyvauti LŠS organizuojamuose mokymuose, pratybose ir kituose LŠS veiklos renginiuose, rengtis ginkluotai krašto gynybai ir pilietiniam pasipriešinimui. Sunku kažką pridėti, tiesa? Šio punkto esmė paprasta – jei apsisprendei būti šauliu ir gavai uniformą, tai būk mielas ir dalyvauk šauliškuose renginiuose, tobulėk, mokykis ir renkis, esant reikalui, ginti Lietuvą. Dykas slampinėjimas ir politikavimas šauliui prie veido netinka.

Žinoti savo pareigas, būti susipažinusiam su Lietuvos šaulių sąjungos įstatymu, LŠS statutu, Šaulių etikos kodeksu ir kitais LŠS vidaus tvarką, drausmę ir veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Kita vertus, kaip populiariau sakyti policijoje, nežinojimas nuo atsakomybės neatleidžia. Tūlas šaulys bent kartą turėtų perskaityti minimus teisinius dokumentus. Juk nevairuojate nemokėdami Kelių eismo taisyklių?

Elgtis tik taip, kad savo veika nežemintų šaulio vardo ir nediskredituotų LŠS. Čia bene svarbiausia, kas gali būti pasakyta. Būk atsakingas ir aiškiai suvok, kad jei padarei ką nederamo – suteršei ne tik savo, bet ir kitų tokių kaip tu vardą. Ir tie kiti „kaip tu“ turi teisę tave už nusižengimus paprasčiausiai išspirti iš savo gretų.

Dėvėti tvarkingą LŠS nario uniformą, kaip reikalauja LŠS vado patvirtintos uniformos dėvėjimo taisyklės. Labai „skausmingas“ Kodekso punktas... Labai. Nors minimos taisyklės yra protingai sudėliotos, išsamios ir t.t., bet realybė yra kiek kitokia. Visi žinome, kad uniformų trūksta ir kartais nuvykus į kokią nors šaulišką renginį akys raibsta nuo britiško, vokiško, daniško „kamufliazo“. Ką galima kalbėti apie senjorų šaulių susiejimus, kur vadinamosios išeiginės uniformos dar „anais laikais“ buvo pasiūdintos pagal kiekvieno išmanymą ir turimus ženklus? Nieko tokio, jei koks susireikšminęs senjoras apsikabinėja niekur nepatvirtintais akselbantai ar medaliais, bet ką daryti su tokiais, kurie prie lauko pratyboms skirtos uniformos užsimaukšlina suklypusias išeiginės uniformos kepurės ar kitaip „derina“ civilius ir kariškus rūbus? Matyt, verta netylėti reginti dėvėjimo pažeidimus ir tuo pat metu džiaugtis tuo, kad nors šitaip Šaulių sąjunga yra reprezentuojama... Juk būtų gerokai kvailiau, jei reikalaudami idealiai tvarkingos uniformos menkintume šauliškai nusiteikusių žmonių dvasią. Kitaip tariant, kalbant apie šį Kodekso punktą, matyt, geriausiai tiktų posakis, kad nelieta nieko kito, kaip kad tikėtis, jog laikai kada nors pagerės. O ir patys šauliai suvoks, kad uniforma nėra itin daug progų improvizacijoms teikiantis rūbas...

Tinkamai naudoti ir saugoti jam patikėtą turtą

Sunku ką ir bepridėti.

Vykdyti vadų įsakymus, gerbti vyresnius šaulius ir paisy-

ti jų nuomonės. Esame statutinė organizacija, kartais net bandomė įsivaizduoti esą dideli kovotojai, bet vado įsakymai neretai praleidžiami pro ausis. Vadas yra vadas – tuo viskas pasakyta. Duodamas priesaiką sutinki su tuo, kad net gavęs kvailą vado įsakymą jį vis vien vykdysi. Tokia realybė. Itin svarbus punktas apie pagarbą vyresniems šauliams – šiuo atveju ši nuostata taikytina visų senjorų, ne tik šaulių, atžvilgiu. Gyvenimo patirtis neretai padiktuoja teisingus sprendimus, į kuriuos verta įsiklausyti.

Mokėti nario mokesť. Aiškus ir neginčytinas Kodekso punktas, kurį norisi papildyti dar viena nuostata: kiekvienas šaulys turėtų užsisakyti „Trimitą“. Paklauskite akis išpūtes: „Kodėl turiu mokėti pinigų už neįdomų žurnalą?!“ Atsakysime paprastai – ramiai prie arbatos pamąstykite, kokius dalykus/paslaugas/malonumus gaunate iš Sąjungos ir kiek jie kainuoja? Ar jie neverti tų juokingų litų, kuriuos sumokate (–ėtumėte) už „Trimitą“? Šis žurnalas – tai Sąjungos stiprybės įrodymas. Kai Lietuvos policija neišgalėjo išlaikyti savo leidinio, kai kariuomenė mažina leidinių kiekį, mes vis dar turime savą žurnalą!

Tarkim, jūs nuvykstate į šaudymus ir pilate į taikinius nesusimąstydami, kiek Sąjungai kainuoja kiekvienas šovinis, važiuojate į renginį užsakytu autobusu ir nemąstote, kiek kainuotų bilietas keliaujant viešuoju transportu. Tai kodėl, po perkūnais, leidžiate sau neužsisakyti „Trimito“ ar nusimuilinti nuo nario mokesčio?! Tai paprasčiausiai negarbinga.

Toliau pereikime prie 184 Kodekso straipsnio, kur surašytos šaulių teisės. Taigi šauliai turi šias teises:

- atstovauti savo padaliniui LŠS ir jos padalinių valdymo institucijose;
- būti išrinkti į LŠS ir jos padalinių kolegialias institucijas;

- teikti vadams pasiūlymus dėl LŠS ir jos padalinių veiklos, valdymo, struktūros;
- dėvėti šaulio uniformą ir skiriamuosius ženklus, nešioti šaulio ženklą;
- šio Statuto nustatyta tvarka teikti skundus vadams ir garbės teismams.

Matyt, nėra prasmės kalbėti, aiškinti ir plėsti šaulių teisių temą, nes gyvename tokiu metu, kai teisių sklaida yra pasiekusi neregėtus mastus. Akys užmerkiamos susidūrus su pareigomis. Situacija čia paprasta – esame statutinė organizacija, ir šiuolaikiškumo diktuojamos taisyklės jokių būdu nepaneigia būtinybės paklusti vadų įsakymams. Kitu atveju būsime ne Lietuvos šaulių sąjunga, o tik palaida bala.

Pabaigai pateikiame dar vieną labai aktualią ištrauką iš dokumento (15 str.) Jame kalbama apie šaulių santykius su kitais asmenimis. Tiesą pasakius, tie trys paprasti punktai, ko gero, galėtų būti visos Lietuvos atgimimo scenarijus. Taigi iš eilės:

1. Kiekvieno asmens prašymuose ar skunduose, adresuotuose Sąjungai, keliama klausimai turi būti sprendžiami pagal kompetenciją, greitai ir dalykiškai. Bet koks tyčinis vilkinimas draudžiamas.
2. Šaulys negali duoti pažadų, kurių neįmanoma arba neketinama vykdyti.
3. Neleistina skatinti asmenis, kad jie nesilaikytų įstatymų ir kitų teisės aktų ar juos pažeistų.

Paprasta ir elementaru, bet labai prasminga. Neduo- kite neįvykdomų pažadų, nevilkinkite to, kas pažadėta, būkite už savo žodžius atsakantis šaulys, ir pats nepajusite, kaip aplinkiniai pradeda jus gerbti.

Valdas Kilpys

Autoriaus nuotraukos

AR UŽMIGSIU SU
KONSTITUCIJA PO PAGALVE?

Pradžia

Diskusija apie LR Konstituciją „Trimito“ puslapiuose buvo seniai planuotas ir lauktas dalykas. Nenuostabu, juk Konstitucija yra pagrindinis įstatymas, įtvirtinantis piliečių laisves ir teises bei nustatantis valdžios šakų tarpusavio santykius ir ryšius. Neturėdami galimybių sukviesti suinteresuotus asmenis prie apskrito ar kokio kitokio stalo, nusprendėme pasinaudoti tinklinių technologijų teikiamais privalumais ir surengėme „diskusiją“ socialinio tinklo „Facebook“ „Trimito“ paskyroje: rašėme su LR Konstitucija susijusius klausimus. Remiantis „Trimito“ mylėtojų komentarais ir buvo parašytas šis straipsnis.

Šiek tiek istorijos

Pavadinimas kilęs iš lotyniško žodžio *constitutio*, reiškiančio bet kokią ypąč svarbų įstatymą. Tiesą pasakius, Lietuvoje, kaip ir kitose civilizuotose valstybėse, nėra ir negali būti nieko aukščiau už Konstituciją. Ne veltui net pavadinimas rašomas didžiąja raide. Pirmoji rašytinė Konstitucija pasaulyje buvo priimta 1787 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose. Antroji rašytinė Konstitucija tiesiogiai susijusi su Lietuva, tiksliau, su Abiejų Tautų Respublika (Žečpospolita). 1791 m. gegužės 3 d. buvo priimta pirmoji rašytinė Konstitucija Europoje. Tai faktas, kurį derėtų prisiminti kiekvienam šauliui. Netrukus, 1791 m. rugsėjo 3 d., Prancūzijoje buvo priimta ir trečioji Konstitucija pasaulyje.

1922 m. Steigiamasis Seimas parengė ir priėmė pirmąją nuolatinę Lietuvos Konstituciją. Joje nusakomi ir nuosavybės santykiai, ir piliečių teisės bei pareigos. Dabarties Lietuvos valstybėje įstatymai leidžiami vadovaujantis 1992 metais

visuotiniu gyventojų referendumu priimta Konstitucija.

Konstitucija – tai..?

Lietuvoje Konstitucijos diena švenčiama spalio 25-ąją. Mielieji „Trimito“ skaitytojams siūlome trumpą ištrauką iš 2010 m. Konstitucijos dienos proga pasakytos Prezidentės kalbos.

„Konstitucija – tai teisinės išminties lobynas, kurio gyvastį grindžiame kasdieniniais darbais ir sprendimais. Tik vykdydami Konstitucijos priesakus, galėsime užtikrinti valstybės ir tautos gerovę. <...> Konstitucija – tai mūsų laisva valia sudaryta ypatinga sutartis, kurios turime besąlygiškai laikytis kiekvienas.

Konstitucija – tai tarsi kalba, kurią pasirinkome 1992 m. spalio 25 d. įvykusiame piliečių referendume. Tik kalbėdami ta pačia kalba – tų pačių vertybių kalba – galime suprasti vieni kitus ir siekti savo valstybės ir tautos gerovės.

Pagrindinis valstybės įstatymas skelbia žmogaus teisių ir laisvių prioritetą, įtvirtina demokratiją, pagarbą teisei, teisinės valstybės siekį, valstybės institucijų tarnystę žmonėms. Referendumu esame patvirtinę, kad tik tomis vertybėmis grįsdami savo sprendimus, poelgius galime iš tikrųjų pasiekti tai, ką skelbia Konstitucijos preambulė – kad Lietuvos valstybė būtų atvira, teisinga, darni, pilietinė, o Lietuvos valstybė būtų verta teisinės valstybės vardo.

Gindama mus, Konstitucija įpareigoja be išlygų gerbti šias pamatines vertybes. <...> Tik stipri Konstitucija ir tvirtas mūsų ryžtas laikytis jos nuostatų bus tinkama atsvara mūsų laukiantiems iššūkiams“.

Valstybės gynyba

Valstybės gynyba – kiekvieno šaulio pareiga. Ta proga į socialinį tinklą įdėjome visą LR Konstitucijos 139 straipsnį, kur teigiama: „Lietuvos valstybės gynimas nuo užsienio ginkluoto užpuolimo – kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio teisė ir pareiga. Įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos piliečiai privalo atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą. Krašto apsaugos organizavimą nustato įstatymai“.

Pirmasis atsiliepė Tadas Venskūnas, kuris savo komentare tvirtina: „Iš dalies manau, kad reikalinga privalomoji kariinė tarnyba, kuri galbūt padėtų subręsti jaunuoliams, iškiepytų patriotiškumą, ir jaunuoliai įgytų pradinius kario igūdžius, tačiau, pažvelgus iš kitos pusės, tas, kuris gintų Tėvynę, pats eina į kariuomenę ir, manau, jog geriau mažiau motyvuotų karių, nei daugiau šauktinių, iš kurių tik dalis motyvuotų“ (Šito ir kitų komentarų kalba netaisyta - Aut. past.)

Toliau provokavome diskusiją užduodami klausimą „iš gyvenimo“: „Tadai, o tau neatrodo, kad iš tų, kurie dabar tarnauja yra la–a–abai didelė dalis „algininkų“? Jų motyvacija yra pinigai ir švelnus tinginiavimas... Ką manai?“

Tadas netrukus atsakė: „Na, ar didelė dalis, tikrai nežinau, tačiau žinoma, kad tokių yra, visada buvo ir bus, nuo to niekur nepabėgsime. Bet, kaip bebūtų, bent jau mano dauguma pažįstamų, tikrai ne dėl pinigų tarnauja, todėl ir ne užsiminiau apie „algininkus““.

Ir tikrai, teisingai sakoma, kad kariuomenė ir policija (kai pagalvoji, ir kitos statutinės institucijos) yra bene geriausias visuomenės atspindys: tai, kas dedasi ir priimtina civilinėje visuomenėje, turi bene idealiai atitinkamą negerovių dalį ir minimose statutinėse institucijose. Tad kaltinti kariuomenę, kad ten kažkas netvarkoje, yra beveik tas pats, kaip kad kaltinti save patį. Nes Konstitucijoje pasakyta, kad ginti valstybę yra kiekvieno pareiga ir teisė (nors parašyta „teisė ir pareiga“).

(Ne)mokamas mokslas

LR Konstitucijoje 41 str. sakoma: „Asmenims iki 16 metų mokslas privalomas. Mokymas valstybinėse ir savivaldybių bendrojo lavinimo, profesinėse bei aukštesniosiose mokyklose yra nemokamas. Aukštasis mokslas prieinamas visiems pagal kiekvieno žmogaus sugebėjimus. Gerai besimokantiems piliečiams valstybinėse aukštesniosiose mokyklose laiduojamas nemokamas mokslas“.

Įsiskaitome dar kartą. Atmetus teisinius fiti miti sveiku protu mąstančiam kiekvienam aišku, kad didžioji dalis mokslo piliečiams turėtų būti nemokama. Ką apie tai mano šauliai?

Štai LŠS Centro valdybos narys teisininkas Audrius Skaistys klausia: „Kodėl manoma, kad šauliai, o ypač sąjūnai (šaulių studentų korporacijos „Saja“ nariai – red. past.), nėra gerai besimokantys piliečiai? Kas čia per mintys? Geriau paklaustumėte Lietuvos karo akademijos kariūnų (tų pačių sąjūnų), kiek kainuoja jų mokslai ir kas už juos moka“.

Šaulė Brigita Barkauskaitė kerta iš peties: „Gerai besimokantiems piliečiams valstybinėse aukštesniosiose mokyklose laiduojamas nemokamas mokslas“ – skamba juokingai. Mokyti ge-

rai, reiškia turėti 8. Labai gerai – 9. Puikiai – 10. Tai kas man gali atsakyti į klausimą: jeigu mokausi labai gerai, kodėl moku už mokslą? Žvelgiant į dabartinę situaciją, turėtų būti parašyta: „Puikiai besimokantiems piliečiams ...“

Atrodo, kad painiava nemenka, tačiau Viktorija Janauskaitė kalbą pakreipia kiek kita linkme: „Tiek „Trimitui“, tiek Brigitai – Mielieji, užsienyje universitetuose mokosi daugiausia 10 procentų baigusiųjų mokyklas, o mes turime neretai iki 30 procentų. Tai sąlygoja tokius dalykus kaip įsidarbinimas tik su aukštuoju ir valytojos, pardavėjos ar pan. „postus“. <...> Deja, Lietuvoje yra susiformavę tokie stereotipai, kad „ne lygis“ nebaigti aukštosios. O kad patys gramzdina Lietuvą į bedugnę ir po to skundžiasi, kad nėra darbo, tai tiesiog nemato. Pati mokausi nemokamoje vietoje Vilniaus universiteto fizikos fakultete labai perspektyvios specialybės. Nebaigiau mokyklos „puikiai“, bet stojamieji balai į fizikos fakultetą labai aukšti. Jei nebūčiau į nemokamą įstojusi, būčiau pasirinkusi paprastesnę specialybę. Jeigu visi taip žiūrėtų kaip aš, būtų daug paprasčiau gyventi ir nereikėtų „stumti“ ant visokių įstatymų“.

Ką gi, neįmanoma nesutikti su Viktorijos nuomone – aukštąjį išsilavinimą turinčių žmonių Lietuvoje yra tikrai gerokai daugiau nei tai įprasta, tarkim, Vokietijoje. Tik – tai labai svarbu – ar tai yra blogai? Gal bėda ta, kad kažkada deklaruota strategija apie „inovatyviųjų technologijų Lietuvą“ nukišta į stalčių ir nedaroma nieko, kad iš mūsų valstybės mokyti žmonės nebėgtų? Gydytojai ir kompiuterininkai – tai bene labiausiai užsienyje paklausios specialybės, kurių parengimui Lietuva skiria dideles sumas pinigų. Kitaip tariant, už savų mokesčių mokėtojų pinigus rengiame specialistus kitiems. Prašmatnu...

Apie tai netiesiogiai užsimena ir Brigita: „Reikėtų pradėti nuo to, kad Konstitucijoje esantis teiginys yra iš dalies klaidingas: „Gerai besimokantiems piliečiams valstybinėse aukštesniosiose mokyklose laiduojamas nemokamas mokslas“. Galit ginčytis kiek norit, bet vertinimus atitinkamus skaičius visi žinote. Antra. Dėl visų noro studijuoti aukštojoje teiginys yra teisingas. Tai įtakoja ir sovietmečio palikimas, ir narystė ES. Jaunimas ir jų tėvai dažniausiai mąsto, kad šiais laikais reikia būtinai studijuoti aukštojoje, įgyti „ne juodadarbio“ specialybes. Todėl dažnai pasitaiko tokių kuriozų: kai kurie asmenys, turėdami aukštus stojamuosius balus, stoja ten, kur jiems parankiau mokytis, o vėliau dirba vis tiek ne pagal profesiją, o tėvelio ar giminaičio biure. Studijų metu vos velkasi ir šiaip ne taip išlieka nemokamoje vietoje. Trečia. Džiugina nauja reforma – rotacija, pas mus – Klaipėdos Universitete – nuo 2012 m. ji vyks kas metus. Tai labai geras paskatinimas tiems, kurie tikrai nori mokytis tai, kur įstojo, o ne tiems, kurie nori šiaip įgyti popiergalį...“

Emigruosim?

Vienas pirmųjų Konstitucijos straipsnių, o tiksliau, antrasis, sako, kad „Lietuvos valstybę kuria Tauta. Suverenitetas priklauso Tautai“. Turbūt kvaila būtų tvirtinti, kad sąvoka „Tauta“ gali būti suprastina kitaip nei „lietuvių Tauta“. Nors, tiesą pasakius, regint dabartyje besirutulio-

jančius teisinius procesus, nebūtų labai keista jei pamatiniai dalykai teisininkų pagalba įgautų kitokią prasmę. Bet nenukrypime – Lietuvos valstybę kuria lietuvių Tauta.

Kitaip tariant, jei Lietuvos valstybėje neliks lietuvių, neliks ir valstybės. Tos minties vedini socialinio tinklo pasyroje įdėjome dar vieną provokuojantį klausimą: „Broliai ir sesės, kas jus laiko Lietuvoje? Kodėl neišvykstate? Provokuojantis klausimas po apsilankymo Žemaitijos provincijoje, kur jaunų žmonių veik neliko... Paaškiname jo radimosi kontekstą: „Trimito“ žurnalistas kartas nuo karto lankosi savo gimtose vietose Žemaitijoje. Po vieno iš tokių apsilankymų jį apėmė ganėtinai gili depresija. Priežastis paprasta: Lietuvos provincija beveik ištuštėjo. Liko tik pensininkai ir girtuokliai. Ypač tai pasakytina apie tas vietas, kurios yra toli nuo susisiekiimo kelių, kuriose nėra pramonės ir apskritytų kur žodis *Provincija* rašomas ir suprantamas iš didžiosios raidės, ir netoli tas laikas, kai žodis *lietuva* bus rašomas būtent taip ir ne kitaip...

Bet grįžkime prie nekorektiško klausimo „Kodėl jūs vis dar Lietuvoje?“ Internautas vardu Don Ovyda pirmasis pareiškė: „*Tikėjimas šviesesniu rytojumi ir noras jį pačiam tokį susikurti Tėvynėje...*“ Džiugu ir pagirtina: be tikėjimo – nė iš vietos. Patriota Kalendae akcentuoja kiek konkretesnius dalykus: „*Nes nenoriu tapti bedieviu, bežeme, vartotojiškos visuomenės dalimi. Lietuva – lietuviams, Lietuviai – Lietuvai*“. Sunku suprasti, kaip gyvenant XXI amžiuje įmanoma būti ne vartotojiškos visuomenės da-

limi, bet dėl bedievytės ir „bežemiškumo“ lieka tik su-tikti. Apie tai kalbėta šimtus kartų – žmogui šaknys reikalingos. Buvimas „pasaulio piliečiu“ taptų prasmingas tik tada, kai aplink gyventų kokios kelios dešimtys įvairiaspalvių ateivių. Kol jų nėra, mes identifikuojame save su konkrečia vieta, kalba, istorija. Kad esame šio pasaulio piliečiai, aišku ir žolę rupšnojanti ilgausiu, nes ir jis ne mažesnis pilietis nei bet kuris iš mūsų.

Brigita Vinikaitytė pasyroje pasisakė bemaž apie tą patį: „*Ne bėgti iš tėvynės reikia, o puoselėti ją. Nepabėgsime nuo to, kas įaugę į kraują nuo gimimo. Tėvynė – ne daiktas, nepasirinksim. Ką gavom – tą mylėt turim. :)*“

Tėvynė – ne daiktas. Gražiai pasakyta, nieko nepri-dursi...

Nuoširdumu „paperka“ ir Povilo Simanaičio atviras prisipažinimas: „*Tiesiog tingiu keltis kitur...*“ Aiškus, tei-singas, mielas prisipažinimas: tikruoju savimi (kad ir tinginiu) aš galiu būti tik ten, kur aplink skamba gimtoji kalba, kur tai, kas garuoja ant stalo, yra užderėję ne toliau nei už 10 kilometrų nuo vietos, kur valgau, kur galiu nu-eiti ir apsiverkti šalia antkapio, ant kurio užrašyta tokia pat pavardė kaip ir manoji, tik metai baisiai seni, kur man artimiausias žmogus be išlygų sutinka, kad mūsų vaikai privalo kalbėti lietuviškai.

P.S. Paskaitykite kada Konstituciją – tai baisiai protin-ga knyga. Įkvepianti tokia.

Valdas Kilpys

Autoriaus nuotraukos

Autorės nuotr.

KALBA – MŪSŲ IŠLIKIMO PAGRINDAS?

Dėliodama mintis ir rengdamasi rašyti tekstą apie gimtąją kalbą, vieną rytą net aiktelėjau iš nuostabos savo pašte radusi šaunaus Kauno rinktinės šaulio persiųstą laiškėlį, lydimą paaškinimo: „*The New York Times*“ spaus-dinamas Theodore S. Thurston straipsnis „*Lietuvių kalba*“ (kas norės, pagal šią nuorodą tekstą persiskaitys in-ternete). Ko gero, ne vienam teko tai patirti: pradėti intensyviai mintyti kokia nors kryptimi, ir nelaukta netikė-tai norima informacija ima pati tave gaudyti? Taigi, pagalvojau, čia ir bus tasai atvejis. Juo labiau, kad atsiųstas straipsnis pataikė į patį dešimtuką – šlovino manąją kalbą: neišpasakytai džiugu tai girdėti. Prisipažinkime – juk paglosto širdį, kai koks svetimtautis, atvykęs į tavo šalį, neslepia susižavėjimo mūsų Kuršių nerija, aikteli išvydęs mūsų Kernavę, grožisi mūsų Trakais, nedidukais mūsų miestų senamiesčiais, akį glostančia nedidelio mūsų krašto plačia žaluma... Tuo tarpu čia gyvenančiųjų žvilgsniai neretai būna aptraukti kasdienos patina. Tas pat pasaky-tina apie kalbą. Ji mums – tik kasdienė duona, kuri yra tokia kasdienė, kad net negali apibūdinti jos skonio.

Bet grįžkime prie minėtojo teksto. „Lietuvių kalba (...) pasižymi nuostabia struktūra, tobulesne už sanskritą ir graikų kalbą, žodingesnė negu lotynų kalba ir nepalygi-namai įmantresnė, negu bet kuri iš paminėtų trijų. Ir vis dėlto lietuvių kalba turi su visomis trimis kalbomis di-desnį giminingumą, negu kad gamta būtų galėjusi sukurti (...). Toks aiškus giminingumas, kad bet koks filologas gali matyti labai aiškiai, kad sanskritas, graikų ir lotyno kalbos turėjo išsivystyti iš bendro šaltinio – lietuvių kal-bos“, konstatuoja autorius. Po teiginių apie didžiulę lie-tuvių kalbos reikšmę kalbotyros mokslui (o tai yra tikra tiesa) perskaičiusi, kad „naujausi lingvistiniai tyrinėjimai

aiškiai įrodo, kad lietuvių kalba buvo rašoma netgi prieš krikščionybės erą (...) ir remiantis lingvistiniais įrodymais bei senoviniais raštais Indijoje ir Persijoje, galima many-ti, kad lietuvių kalba buvo rašoma net 1000 metų prieš Kristaus gimimą“, šiek tiek sutrinki nuo tokių netikėtų naujienų dozės, nes daugelis, kurie bent šiek tiek ragavo kalbos mokslų, yra mokęsi iš šaltinių, kuriuose sudėlio-ti kitokie faktai. Žinoma, jų – ir faktų, ir šaltinių, o gal ir tyrinėjimo metodų – gali atsirasti naujų, bet mes ne apie tai: nepaisant nieko, nepaprastai džiugu girdėti liaupses tavajai kalbai, ir visai nesvarbu, kad jos yra šiek tiek pa-didintos ar per menkai paremtos kalbos mokslais. Tiesa,

pozicija

panaršius interneto platybėse, teko dar labiau nusivilti: išaiškėjo, kad straipsnis apie lietuvių kalbą – tai prieš 70 metų išspausdintos S. Thurston knygos ištrauka. O pati knyga pripažinta plagiatu: „Thurston ištisas dalis nurašė iš kitų šaltinių, žodį „sanskritas“ be jokių skrupulų ar sąžinės priekaištų pakeisdamas žodžiu „lietuvių kalba“, – kalbininką „demaskavo“ užsienio lietuvių dienraštis „Draugas“. Pritardama Aristoteliui, kad Platonas – mano draugas, bet tiesa brangesnė, neabejoju, kad negražus faktas mano kalbai nė kiek nepakenkė.

Pakylėtai

„Kalbą reikėtų vadinti tautos vėliava. Ji atspindi tautos kraują ir jos jausmų-minčių-norų gyvenimą. Negalima suprasti tautos savybių, nepažįstant jos kalbos. Ir niekuo kitu tauta neapreikš savo širdies, sielos ir dvasios taip, kaip savo kalba,“ – sakė švietėjas, rašytojas, dvasinio prado žmogus ugdytojas Vilhelmas Storosta – Vydūnas.

Jei skaitai tik „paviršių“ gali pasirodyti, kad toks filosofo teiginys skamba pernelyg deklaratyviai, netgi pompastiškai. Tačiau, jei bent minutę pamąstai, nesutikti negali. Be jokių abejonių, kalba – mūsų dvasia ir esmė. Ji, drauge su tėvų žeme bei papročiais, yra mūsų visų išlikimo pagrindas. Išlikimo savimi, jaučiant nenuėstas šaknis ir neapkapotas šakas.

Kasdieniškai

Kiekvienam, ko gero, teko patirti tokį nuotyki: svetimose šalyje tave užkalbina tavo gimtąja kalba kalbantis žmogus, ir tu pasijunti tarsi tolimą, bet mielą giminaitį sutikęs. Sutikęs žmogų, su kuriuo iš pirmo žvilgsnio lyg ir neturi nieko bendro, su juo niekas nesieja – nei kraujo ryšiai, nei bendra laiptinė ar verslas, – tačiau kiekviena iš mūsų tūnantys neapčiuopiami dalykai, uždulkę prisiminimai, pamišti žinojimai, kuriuos galime išreikšti ta pačia kalba, mus suartina ir paverčia savais.

Negaliu visiškai sutikti su klasikiniu, itin plačiai įvairiuose referatuose moksleivių vis dar mėgstamu eksploduoti Jono Jablonskio teiginiu apie *mažą garbę svetimom kalbom kalbėti, ir didžią gėdą savos gerai nemokėti*. Nesutinku tik dėl pirmosios teiginio dalies, nes itin gerbiu ir žemai galvą lenkiu prieš žmones, be gimtosios, gerai mokančius dar ne vieną ar netgi daugiau nei dvi kalbas. Tačiau visu šimtu procentų sutinku dėl antrosios dalies: *didį gėdą savos gerai nemokėti*. Ne vien todėl, kad esu savosios kalbos patriotė ir norėčiau, kad visi tautiečiai gerbtų savo protėvių kalbą ir jos kasdien mokytųsi, negalvodami, kad kalba gaunama už dyką, kaip pieniniai dantys ar medžių ošimas. Tiesą sakant, net sunkiai įsivaizduoju beraštį ar mažaraštį savo šalies patriotą, na, nebent jis gyveno 19 amžiaus pradžioje girių glūdumoje. Tačiau kalbėdama apie svarbą mokytis ir mokėti savąją kalbą šįkart kalbu ne apie emocinius, o gerokai paprastesnius dalykus, kuriuos teko patirti ir profesinėje praktikoje, ir kasdienoj. Atsimenate fazės „Pasigailėti – negalima – nubausti“ skrybės reikšmė? Apie gebėjimą ir mokėjimą išdėstyti savo mintį, žinoma, kad ją skaitantysis suprastų taip, kaip autorius norėjo, kiekvienos redakcijos – ir ne tik jos, o ir

daugiau įstaigų, kurioms rašomi laiškai ar kitokie rašytiniai opusai, darbuotojai gali pripasakoti aibę linksmų dalykų. Tikrai ne norėdami pasišaipyti kartais atsargiai paklausiamo autoriaus, ką jis turėjo galvoje rašydamas vieną ar kitą frazę bei sakinį...

Apgailestaujant

Senokai esu pastebėjusi įdomų faktą, kurį, be abejo, puikiai atpažįstate ir Jūs: gatvėje, televizijos ekrane, radijuje, kabinetuose... ima aidėti koks nors žodis, erzinantis jautresnę klausą. Jis taip įleidžia šaknis į daugumos leksikoną, kad apie jo pakeitimą koku nors sinonimu net kalbos negali būti. Ko gero, todėl, kad kalbančiam kyla įtarimų, jog be to „šventojo“ žodelio klausantysis gali jo nesuprasti. O gal tai tampa madinga ir tiek? Reikia pavyzdžio? Prašom! Vienas tokių, reikia nereikia kartotų, peilį tarp šonkaulių varęs žodžių junginys „ta prasme“, ačiū Dievui, jau prislopęs. Jau „perlipome“ ir žodį „iššūkis“, mėgtą politikų ir visokių valdininkų ir atkeliavusį iš anglakalbių žodyno. Ten jis, tiesa, skambėjo ir skamba kaip šūvis – *čelendž (challenge)*, o vertinys su dviem šnypščiančiomis priebalsėmis – tarsi nusususios gyvačiukės vargana gynbos poza prieš galingą priešą. Kalbėti apie jaunimo vis dar vartojamą „karočė“ (*trumpiau – rus., žargonas*) apskritai kažkoks nesusipratimas: rusų kalbą netgi trisdešimtmečiai jau menkai arba visai nemoka, o šlykštų kalbos parazitą, paplitusį sovietmečiu, kai rusų kalba skambėjo visur, šiandienos keliolikmečiai vis dar tāsosi su savimi.

Vienas antrosios bangos emigrantas (taip vadinami politiniai emigrantai, į Jungtines Amerikos Valstijas atvykę po Antrojo pasaulinio karo), veik septynias dešimtis metų gyvenantis ne gimtinėje ir lietuviškai kalbantis be jokio angliško akcento, kartą, kai pagyriau jo gražią šnektą, atsiduso: „Nepaprastai gera sava kalba kalbėti, nors, kaip pats puikiai suprantu, skaityti paskaitų ar diskutuoti kokia nors „rimtesnė“ ar specialybės tema negalėčiau,

V. Kilpio nuotr.

nes manoji kalba pernelyg buitinė: atvykęs į Ameriką, aš, vaikas, lietuviškai kalbėjau tik namie – su mama ir tėčiu. Tačiau šiandien mes, antrabangininkai, tarpusavyje pasišnekame, kad jau nebemokame gimtosios kalbos. Ne vien todėl, kad daugelis didžiąją paros dalį kalbame angliškai... Mes, tėvų išmokyti, vis dar sakome „vadas“, o jūs – „lyderis“, mes einame į darbovietę, o jūs – į ofisą, kur bijote boso, o mes – viršininko“, – subtiliai dėl kalbos „tobulinimo“ papriekaištavo tautietis. Juokaudama atsikirtau, kad įžvelgiu ne vien tik neigiamus, bet ir teigiamus kalbos pokyčius, pavyzdžiui, šiandien retas Lietuvoje jau sako „šiškos“ (kankorėžiai), sklepas (rūsysis), smetona (grietinė) ar petelnė (keptuvė), kaip kad sakė tarpukaryje ir gerokai vėliau.

Malonaus pašnekovo balse išgirdusi apgailestavimą, kad anūkai nekalba lietuviškai, nors senelių ir prosenelių giliai įskiepyti lietuviškieji dalykai šiuos jaunos žmones traukia, negalėjau nepasiteirauti apie tokių žmonių „teisę“ vadintis lietuviais. „Be abejo, kad ir jie lietuviai, jeigu sieloje dar turi lietuvių dvasios. Kitu atveju, jei lietuviais vadintume tik lietuviakalbius, labai apgailestauti reikėtų, nes Lietuva itin daug netektų“. Kažkodėl į atmintį atklydo romantizmo epochos veikėjai, kuriems kažkada atrodė visai natūralu (ar madinga?) pareikšti keistoką paskutinį norą: palaidoti širdį mylėtame krašte...

Konstatuojat faktus

Ko gero, daugelis esame girdę faktą, ne kartą viešintą žiniasklaidos, kad lietuvių kalbos mokytojai bei dėstytojai skambina pavojaus varpais dėl pastebimai sumenkusio mokinių ir studentų raštingumo. Be abejo, nemenką įtaką tam padarė elektroninis žargonas – įprotis rašyti „šveplai“. Pomėgis mėgdžioti anglakalbius, bent taip spėju, žodžius ar sakinius versti rebusais, t.y. „nežmoniškai“ trumpinti (*2b or not 2b? – Būti ar nebūti? (angl.) Nžn - nežinau; kvk? – Ką veiki?*), ko gero, taip pat turės kokių nors pasekmių.

Kai kelių jaunųjų šaulių pasiteiravau, kokia kalba jie rašo žinutes ar elektroninius laiškus, jie net akis išpūtė: „Žinoma, kad lietuviškai, žinoma, be „lietuviškų“ raidžių – juk taip greičiau ir patogiau“. Šalia stovėjęs, bet uniformos nevilkęs jaunuolis dar mane paprotino: „Dabar reikia mokytis anglų, skandinavų, o ne lietuvių kalbos“.

Turiu savą patirtį, kaip „išgijau“ nuo noro rašyti greičiau, t.y. „šveplai“: sveikindama draugą nusiunčiau elektroninį laišką, įvardijusi jį „karstai sveikina“. Gavusi atsakymą ilgokai susirašinėčiau, bandydama aiškintis, kad karstai sveikina Lolita, o ne karstai... Buvo juokinga, bet nelabai smagu.

Gaudant žinias

Rytą važiuodama į darbą per vieną iš „protingų“ radijo stočių išgirdau pokalbį apie emigraciją. Kaip gana neįprasta, pašnekėsio dalyviai ne virkavo, kad visa Lietuva tuoj išsivaikščios po visokius pašalius, o skelbė, kad emigracija slūgsta. Pasak jų, žinias apie baisius emigracijos rodiklius iš tikrųjų iškrepia nauja emigracijos tendencija – sezoniniai emigrantai, deklaruojantys išvykimą. Gerai, jei taip. Gerą žinią ta pačia emigracijos tema teko išgirsti iš Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkės Reginos

Narušienės lūpų. Pasak jos, net 90 proc. išvykusiųjų teigia (tai kelerių metų senumo duomenys), aplinkybėms palankiai susiklosčius, grįžtų į gimtinę.

Kodėl, sakote, kalbu apie emigrantus, jei postringauti turėčiau apie kalbą? O ar pagalvojote kodėl, prašau atsakyti, šieji taip mygia vaikus mokytis gimtosios kalbos? Tikrai ne dėl to, kad lengviau susikalbėtų su savosiomis atžalėlėmis. Kodėl nemokantieji protėvių kalbos atvyksta į mūsų šalį šios kalbos mokytis, aukodami vasaros atostogas, ir čia skanauja ne vien tradicinius patiekalus, bet ir jų lietuviškus pavadinimus? Tai ne vien „egzotikos“ troškimas ar filologinis smalsumas, o gerokai gilesni dalykai, svarbūs bei reikšmingi visiems, kurie matome ir mąstome. Negali mylėti savo namų, Tėvynės, savo artimųjų, jeigu negerbi – net nesakau niekinių, ją teršdamas bjauriausiomis bjaurastimis – jų kalbos.

Lietuvos šaulių idėjinis vadas, bajoras, dvarininkas Vladas Putvinskis-Pūtvis lietuvių kalbos ėmė mokytis jau subrendęs ir susivokęs esąs lietuvis, ne lenkas. Kaimynų dvarininkų panieka ir atsiribojimas, demonstratyviai atsukus nugaras, – kur tai matyta: bajoras šneka muzikų kalba! – jo nuostatos nepakeitė. Vėliau, kaip žinia, V. Putvinskis-Pūtvis paliko labai solidų ir dosnų rašytinį palikimą, pavydėtina gražia kalba sukurtą.

Patikimi duomenys

Lietuvių kalba priklauso baltų kalbų šakai ir yra indoeuropiečių kalbų šeimos narė. Paskutinio tūkstantmečio pr. Kr. viduryje baltų prokalbei suskilus į vakarų ir rytų baltų, atsirado šiandien jau mirusios prūsų ir jotvingių (vakarų baltų) bei lietuvių, latvių ir jau išnykusios kuršių, žiemgalių, sėlių – rytų baltų kalbos. Taigi šiandien pasaulyje turime vos dvi gyvas baltų kalbas – mūsų ir brolių latvių. Nors šios kalbos viena nuo kitos atsiskyrė VI–VII a, artimiausiais giminėmis vadinamės iki šiolei.

Manoma, kad apie XIII–XIV a. lietuvių kalboje ėmė išsiskirti pagrindinės aukštaičių ir žemaičių tarmės. Jos vėliau skaidėsi dar smulkiau: patarmėmis, šnektomis, pašnektėmis.

Literatūrinės kalbos pagrindas – vakarų aukštaičių pietiečių (suvalkiečių) tarmė, išlaikiusi senesnes fonetikos ir morfologijos lytis.

Seniausieji kalbos paminklai – knygos. Pirmoji spausdinta lietuviška knyga 1547 m. Karaliaučiuje išspausdintas Martyno Mažvydo katekizmas ir pirmas lietuviškas elementorius „Pigus ir trumpas mokslas skaityti ir rašyti“.

Pirmasis žinomas tekstas lietuvių kalba – anoniminiai poteriai, ranka įrašyti į 1503 m. Štrasburge išleistos knygos „Tractatus sacerdotialis“ paskutinį puslapį. Neabejojama, kad bažnytinių ranka rašytų lietuviškų tekstų būta ir anksčiau, nes įvedus krikščionybę jie tapo itin reikalingi.

Lietuvių kalba šneka apie 3 mln. žmonių Lietuvoje, vadinamosiose lietuvių kalbos salose Lenkijoje, Baltarusijoje ir, žinoma, naujųjų išeivių apgyvendintose teritorijose: Airijoje, Jungtinėje Karalystėje, Brazilijoje, Argentinoje, Kanadoje Jungtinės Amerikos Valstijose, Ispanijoje, Aus-

pozicija

tralijoje, Vokietijoje, Latvijoje ir kitur. Lietuvių kalba yra labiausiai vartojama iš rytų baltų kalbų.

Nors senovės baltų gyventa dabartinėse Lietuvos, Latvijos, Baltarusijos, Ukrainos, Lenkijos, Rusijos teritorijose, vieninteliai baltai lietuviai buvo sukūrę savo valstybę, kurios teritorija XIII–XV a. siekė net Juodąją jūrą. Tiesa, lietuvių kalba tada tikrai kalbėta, o susirašinėta lotyniškai su Vakarų Europa ir senąja slavų kalba – su Rytų Eurpa.

Bendrinė lietuvių kalba susiformavo XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje vakarų aukštaičių kauniškių tarmės pagrindu. (Šaltiniai: Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai“ I t. Norbertas Vėlius; Vikipedija)

Žmogus yra toks, kokia – jo kalba

Buvusi „Trimito“ redaktorė Giedrė Petrilionienė, darbui atidavusi daug širdies, paklausta, ką jai reiškia gimtoji kalba, atsakė:

Pasiekimų ir nuopolių, apmaudų ir vilčių, nekantravimų ir ilgesio, bėglumo ir tinginystės kasdienybėje sudėtinga stabtelėti ir pateikti sau apgalvotus, nuoširdžius atsakymus... Kartą manęs paklausė: kas tau yra gimtoji kalba? Ar manai, kad ji – mūsų išlikimo pagrindas? Atsakyti (sau) pasirodo visai nelengva.

Mintys ir žodžiai byra nepaliaujamai, užgauna, paguodžia, informuoja, praeikia, myli... Tie žodžiai – KALBA. Nesinori dirbtinio patoso, bet privalau – gimtoji lietuvių kalba. Kas ji? Mano egzistencijos dalis? Ar tik įrankis, padargas, priemonė, konstruktas? Naivu būtų neigiamai atliepti pastarąjį klausimą... Bet kur kas svarbesnis (man) yra tapatumo jausmas ir kalbos, kaip savosios būties raiškos suvokimas. Mąstau apie save ne kaip apie vienetą, o kaip tautos visumos atspindį. Tik kažin ar ne per drąsu...? Sąmonėje glūdi supratimas, kad kalba, kaip išskirtinis lietuvių tautos vienytojas, turėtų būti vienodai reikšmingas visiems ja kal-

bantiesiems, mąstantiesiems, girdintiesiems. Kita vertus, galima manyti, kad lietuviais mes esame „savaimė“, kad tai likimo nulemta, kad gimėme čia, kad mūsų pašamonėje glūdi tam tikri (nebūtinai išskirtiniai) bruožai.

Dar negaliu pasakyti, kodėl man svarbi, reikšminga lietuvių kalba, bet galiu sąžiningai tvirtinti vieną: ji mane žavi savo žodžiumu, išskirtinėmis priesagomis, mažiškomis – maloninėmis formomis, skambesiu. Juk labai svarbu ne tik tai, kas pasakyta, bet ir kaip... Minčių ir idėjų sklaidą, bendraujant su kitais, išduoda daugybę dalykų, glūdinčių žmogaus sąmonėje, pašamonėje, būde, elgesy. Galima manyti, kad kalba yra tokia, koks yra žmogus arba žmogus yra toks, kokia yra jo kalba. Lietuvių kalba turėtų atspindėti tautos identitetą, kita vertus, naujadarai, svetimybės daro neigiamą įtaką kalbos, kaip savimonės reiškėjo, autentiškumui, bet gal tai suteikia žmonėms universalumo? Ar būtent ji – istoriškai senoji, garsiškai skambioji, turtingoji žodynu gimtoji kalba – gali garantuoti mūsų išlikimą? Labai noriu tuo tikėti. Kaip ir tuo, kad mūsų kalbos ir tautos likimas bus nulemtas teigiamų, teisingų galių.

Man gimtoji kalba – paprastas ir lengvas bendravimas su brangiais žmonėmis, esančiais čia ar jau anapus, vaikystės knygiukės, augesniųjų ar pačios skaitytos, atmintyje gyvuojančios linksmos skaičiuotės (atmenate: Drum drum drumbacelė, micė a cė kumpacelė.... Eni, beni, diki, daki, urbi, šmirmi, šmiki, šmaki, aus, baus.... ?), palaimingas pasitenkinimas skanaujant tobulai iš gimtosios kalbos žodžių sumegztą knygą, eilėraščių ar straipsnių, gebėjimas sudėlioti savo mintį pasirinkus ne tik žodį, bet ir jo atspalvį – visa tai, kas apkabino vos gimusių ir nepaleis niekada. Niekada.

O ką gimtoji kalba reiškia Jums?

Lolita Sipavičienė

V. Kilpio nuotr.

KOKIO TRIMITO NORIME?

Kaip žadėjome balandžio mėnesio numeryje, apibendriname Jūsų, gerbiamieji „Trimito“ skaitytojai, atsakymus į anketos apie žurnalą klausimus bei siūlymus tobulinti šaulių leidinį, kad jis taptų įdomesnis platesniam skaitytojų ratui. Gaila tik, kad atsakymų gavome gerokai mažiau, nei tikėjomės, nei buvo žadėta atsiųsti. Kiek sulaukėme, tiek, nors nelabai teisinga, kad išvadas darome apibendrinami vos 15 procentų visų skaitančiųjų „Trimitą“ nuomonių. Tikėtis, kad kitiems 85 procentams žurnalas patinka toks, koks yra, nedrįstame. Ne vien todėl, kad redakcijoje dirba labai kuklūs žmonės.

Netikėtumas: nors nė nebandėme perlipti savojo kiemo tvorų ir klausinėjome vien tik apie šaulių žurnalą, atsakymai „užkabino“ ne vien trimitines, bet ir visos organizacijos problemas.

Dėkojame visiems, nepagailėjusiesiems laiko ir atsiuntusiesiems atsakymus. Kai kurie, tiesa, gerokai nustebino, netgi sutrikdė: „Nežinau, kas yra „Trimitas“. Džiugina tai, kad nepaisydami nežinojimo, jaunuoliai išsakė pageidavimus, kokio šauliško žurnalo jie norėtų: „kad būtų komiksų“, daugiau nuotraukų. Pageidavimų žurnale matyti daugiau nuotraukų sulaukėme labai nemažai (apie 70 proc. respondentų), tiesa, taip teigiančiųjų veik trečdalis prisipažįsta, kad žurnalo neskaitą (gal apskritai nemėgstą skaityti?).

Didžioji respondentų dalis (70 proc.) teigė pageidaujantys daugiau informacijos apie organizuojamus Šaulių sąjungos renginius, nemažai (60 proc.) išreiškė norą paskaityti, ką veikia kitos rinktinės, pavieniai respondentai pageidavo teigiamos informacijos, vadinamosios rinktinių veiklos gerosios patirties, kiti – priešingai: mažiau apie tai kalbėti. Beje, respondentai, kurie konstatavo, kad jų rinktinėse „nieko įdomaus nevyksta“, nenorėjo gauti informacijos apie kitų rinktinių bei kuopų veikimus.

Sužinoti, kaip kolegoms sekėsi žygiuose, pratybose pageidavo absoliuti dauguma jauniausiųjų (11-18 metų amžiaus) skaitytojų. Studentiško (18-30 metų) amžiaus šauliai (apie 5 proc.) konstatavo norį minimalios kronikinio pobūdžio (kas, kada, kaip vyko) informacijos, o daugiau analitinio pobūdžio straipsnių, interviu su aktyviai veikiančiais šauliais. Pokalbio žanrą, pasirodo, mėgsta daugiau nei 80 proc. respondentų. Daugiau nei pusė jų įdomu skaityti kovotojų už Lietuvos laisvę prisiminimus.

Dėl straipsnių apie istorinę medžiagą ietis sukryžavo beveik vienos „pajėgos“: vieni tokio pobūdžio straipsnių nori, kiti kategoriškai ne, nes jiems tai „visai neįdomu“, o juolab „istorijos jaunimas gauna pakankamai mokykloje“. Nudžiugino, kad temos apie pilietiškumą ir patriotiškumą yra įdomios, pageidautinos didžiajai daugumai skaitytojų (90 proc.), tačiau faktas, kad organizacijoje yra dalis tokių narių, kuriems šios temos – o gal tik kalbėjimas šia tema? – yra „džin“, verčia stebėtis: ką žmogus Lietuvos šaulių sąjungoje – patriotiškumą, pilietiškumą „išpažįstančioje“ organizacijoje veikia?

Apie 20 proc. respondentų akcentavo norį daugiau straipsnių apie ginklus bei karybos dalykus.

Didžioji dauguma (apie 90 proc.) skaitančiųjų pageidavo, kad „Trimitas“ rašytų apie praktinius dalykus, t.y. savo puslapiuose vestų vadinamąjį išgyvenimo kursą, itin reikalingą pratybose bei žygiuose, o taip pat informuotų – o gal primintų? – apie šaulio siekius ir tikslus, elgseną,

V. Kilpio nuotr.

uniformos dėvimo taisykles. Truputį liūdina, kad informaciją, kurią kiekvienas šaulys turėtų išgirsti iš kuopos vado, jaunieji šauliai, netgi šauliai, turi rankiotis, pasak jų, po kruopą. Žinoma, turime Šaulių sąjungos statutą – ar visi šauliai tai girdėjo? net neklausime, ar ji kada peržvelgė, – kurį perskaičius galima labai praprusti, tačiau žinodami, kaip jaunąją daugumą šiandien nutiekia ilgesni tekstai, to daryti primygtinai nesiuolome. Žinias apie tai teiks „Trimitas“.

Išsakytas pageidavimas (artikrai adresatas – redakcija?) gauti apdovanojimą, „prizą“, tapus jaunuoju šauliu, kaip prisipažino keli 11-18 metų amžiaus grupės respondentai, privertė suklusti: negi iš tiesų turime jaunųjų šaulių, kurie apie organizaciją, kurios nariais tapo, jos idėjas, tikslus menkai – ar gali taip būti, kad VISAI!? – nėra girdėję? Tokiems tegalime atsakyti įkyriai pamokomai: o ką Tu esi pasirengęs jai duoti atėjęs ir priimtas į jaunųjų šaulių gretas?

„Man patinka straipsniai, kuriuos paskaičius kyla įkvėpimas kažką gero nuveikti Šaulių sąjungai, Lietuvai. Taip pat būtų įdomu skaityti tokius straipsnius: šaulio įvaizdis visuomenėje, šaulio idealas, nes juk galbūt kiti nesuvokia, koks šaulys turi būti. Galima būtų atsižvelgti į tarpukario Šaulių sąjungą, kuri mums yra geras pavyzdys. Apie tai daug rašome tarpukario „Trimite“ (epaveldas.lt), bet juk ne kiekvienas ten sugalvotų pasiskaitinėti,“ – atsako į klausimą, kokių temų pasigenda šandienos žurnale viena respondentė.

Konkursai bei apdovanojimai, kaip paminėjo keli respondentai, žurnale taip pat pageidaujami.

Tiek apibendrinimų. Juos visus įsidėmėjome ir stengsimės nepamiršti darbuodamiesi Jums.

Redaktorė Lolita Sipavičienė

APIE MUS RAŠO

UTENIS, Utenos regiono bei Utenos laikraštis, straipsnyje „Jaunųjų talkininkų – darbščios rankos ir geros širdys“ rašo apie Utenos apskrities šaulių rinktinės gražią iniciatyvą – nuoširdžią jaunųjų šaulių pagalbą garbaus amžiaus žmonėms bei talkas, tvarkant aplinką. „Dabar šauniesiems vaikams tokios rudeninės ir pavasarinės talkos – jau kasdienybė: pasitarus su seniūnijos socialine darbuotoja, kam reikia pagalbos, Astai Tidikienei (rinktinės vadei – red. past.) tereikia kreiptis į savo mokinius su kvietimu: „Einam padirbėti?“, – ir atsakymas būna vienas: „Einam“, – rašoma straipsnyje.

TELŠIŲ ŽINIOS straipsnyje „Turiningas Žemaitijos jaunųjų šaulių savaitgalis“ informuojama apie Mažeikių, Telšių ir Alsėdžių kuopų jaunųjų šaulių pažintinį žygį partizanų takais.

Portalas ALYTAUSGIDAS.lt straipsnyje „Kultūros premijos laureatai - teatro režisierė D. Kimantaitė, kraštotyrininkas G. Lučinskas, muzikas D. Platūkis, choreografė A. Saulevičiūtė“ ir ALYTAUS NAUJIENOS straipsnyje „Alytaus gimtadienio įžanga – tarp „Šerbuo skėčių su mero daina“ informuoja, kad už nuopelnus kultūrai ir jos puoselėjimą bei Alytaus garsinimą Kultūros premija skirta keturiems alytiškiams, kurių vienas – šaulys, atsargos karininkas kraštotyrininkas, istorio- grafas Gintaras Lučinskas.

Nuoširdžiausiai sveikiname!

„Būdas žemaičių“ plačiai pasakoja apie neeilinę Mažeikių kuopos šaulių surengtą šventę – Sąjungos 93-ųjų metų ir 1941 m. birželio sukilimo paminėjimą. „(...) mažeikiškiai šventės proga iš garažų ištraukė visą savo techniką, pradedant senų laikų motociklais ir baigiant sunkvežimiais. Dar prieš vidurdienį kolona, lydimą policijos ekipažo, patraukė per miestą Židikų link, kur buvo aukojamos šv. Mišios“, – rašoma laikraštyje. Salvės kritusiesiems už laisvę, vienintelio sukilimo liudininko Augusto Mylės prisiminimai, pamąstymai apie narsių vyrų auką Tėvynei ir jos žmonėms – šventėje būta visko. „Ačiū visiems, kurie esate čia, ačiū Augustui Mylei, kuris neleidžia mums meluoti. Mes – tarpininkai tarp kariuomenės ir visuomenės, tai mūsų veiklos paskirtis ir tuo džiaugiamės“, – kalbėjo kuopos vadas Pranas Trakinis, vienas iš šventės organizatorių.

Jaunieji šauliai taip pat aktyviai dalyvavo šventėje

TARP TADO DAMBRAUSKO FOTOKONKURSO NUGALĖTOJŲ – ŠAULYS

Birželio 4 d. Lietuvos dailininkų sąjungos galerijoje vyko Lietuvos Krašto ministerijos organizuojamo Tado Dambrausko fotokonkurso „Lietuvos kariuomenė fotografijoje 2011–2012“ nugalėtojų apdovanojimai. Ten pat kurį laiką eksponuojami geriausieji konkursą atsiųsti darbai, kuriuose šiame kaip niekad gausu užfiksuotų šauliško gyvenimo akimirkų.

Temos „Linksmasis kadras“ nugalėtoju, kaip pranešė naujienų portalas „Delfi“, tapo nuotraukos „Lietuvos šaulių sąjungos jaunieji šauliai pratybose „Poliarinė meška“ autorius, Lietuvos šaulių sąjungos žurnalo „Trimitas“ žurnalistas Valdas Kilpys.

Sveikiname.

„Trimito“ informacija

V. Kilpio nuotr.

SVEIKINAME

Kuopos garbės šaulį **PETRĄ JONIKĄ** garbingo 95-ojo gimtadienio proga. Linkime sveikatos ir tokios pačios dvasinės stiprybės, kokią turėjo iki šiolei.

LŠS vadovybė ir Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuops šauliai

Būrio vadę **ZITĄ URBONIENĘ** 75-ojo ir šaulį **BRONIŲ ŠARAUSKĄ** 85-ojo jubiliejaus proga.

Linkime sveikatos, Dievo palaimintų gyvenimo metų, tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei Lietuvai. LŠS vadovybė, Radviliškio 1-osios šaulių kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **VYTAUTĄ GRIGAITĮ** 80-ojo ir **JONĄ DAUKŠĄ** 70-ojo jubiliejaus proga.

Linkime sveikatos, ištvermės ir stiprybės.

LŠS vadovybė, Šiaulių AŠR vadas, Baisogalos šaulių kuopos vadas ir šauliai

JUOŽĄ VYŠNIAUSKĄ garbingo 75-mečio proga ir linkime stiprios sveikatos, geros nuotaikos, asmeninės laimės ir toliau garbingai tarnauti Šaulių sąjungai ir Tėvynei.

LŠS vadovybė ir Marijampolės 3-osios kuopos šauliai

Šaulius **PETRĄ DIGIMĄ** 60-ojo gimtadienio ir **IRMANTĄ BARUSEVIČIŲ** sutuoktinių proga. Linkime prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje.

LŠS vadovybė bei Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šauliai

Kuopos vadą **KĘSTUTĮ ŠABLEVIČIŲ** 50-ojo gimtadienio proga. Linkime prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Tėvynei.

LŠS vadovybė ir Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauliai

Kauno apskrities Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės šaulę **GINTARĘ SKAISTĘ** ir LŠS Centro valdybos narį **AUDRIŲ SKAISTĮ**, gegužės 25 dieną susilaukčius šeimos pagausėjimo. Džiagiamės, kad stiprios šauliškos šeimos tęsia tarpukario Lietuvos LŠS tradicijas ir tikimės, kad naujoji Skaisčių šeimos atžala Laurynas taps mūsų Sąjungos nariu.

LŠS vadovybė ir Centro valdybos nariai

Šaulį **TOMĄ MAMENIŠKĮ** vestuvių progą ir linkime didelės šeimyninės laimės.

LŠS vadovybė ir Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šauliai

ŠAULIŲ SAJUNGOS VADO ĮSAKYMAI, APDOVANOJIMAI

Balandis-birželis

Balandžio 25 d. LŠS vado įsakymu Nr. 52 P Jonas Misiūnas, Šiaulių apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos viršininkas, Už ilgametį bendradarbiavimą bei paramą rengiant mobiliąs vaikų stovyklas, apdovanotas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“.

• LŠS vado įsakymu Nr. 51 P Už pavyzdingą, sąžiningą pareigų atlikimą ir aktyvią veiklą Šaulių sąjungoje nuo 1997 m. kovo 3d. Juozas Vidra, Lazdijų A. Ramanausko-Vanago šaulių 4-osios kuopos šaulys, apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“

• LŠS vado įsakymu Nr. 50 P Už pavyzdingą, sąžiningą pareigų atlikimą ir aktyvią veiklą Šaulių sąjungoje nuo 1992 m. vasario 24 d. Antanas Vytautas Zdančius, Lazdijų A. Ramanausko-Vanago šaulių 4-osios kuopos šaulys, apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“

27 d. LŠS vado įsakymu Nr. 56 P Už pavyzdingą, sąžiningą pareigų atlikimą ir aktyvią veiklą Lietuvos šaulių sąjungoje nuo 2002 m. birželio 24 d., Juozui Morkeliūnui, Alytaus apskrities A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės, 1-osios kuopos skrybiaus vadui, suteikiamas Šaulių sąjungos Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 62 P Už pavyzdingą ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Irenai Garbauskienei, choro „Aukštaitis“ šaulei, suteikiamas Šaulių sąjungos Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 63 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Emilijai Zalogėnienei, choro „Aukštaitis“ šaulei, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 58 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Vitalijai Grytienei, choro „Aukštaitis“ šaulei, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 60 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Henrikui Mikalajūnui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 73 P Už pavyzdingą, sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Antanui Raicevičiui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 66 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Algiui Pilkai, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 59 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Genovaitei Matulevičienei, choro „Aukštaitis“ šaulei, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 64 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Robertui Gvergždžiui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 65 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Julijonui Šulčiui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 61 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Feliksui Rapalavičiui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 71 P Už pavyzdingą ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Jurgiui Urniežiui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS

Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 72 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Elenai Eidukaitienei, choro „Aukštaitis“ šaulei, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 70 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Virginijai Šeštokienei, choro „Aukštaitis“ šaulei, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 69 P Už pavyzdingą ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Janinai Bagdonavičienei, choro „Aukštaitis“ šaulei, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 68 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Stasiui Urbonui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 67 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Antanui Smalioriui, choro „Aukštaitis“ šauliui, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 57 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Apolonijai Bimbirienei, choro „Aukštaitis“ vado pavaduotojai, suteikiamas LŠS Garbės šaulio vardas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 74 P Už pavyzdingą, ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, Zinaidai Jareckienei, choro „Aukštaitis“ vadovei, įteikiama LŠS vado padėka.

Gegužės 2 d. LŠS vado įsakymu Nr. 75 P Vytautas Jankauskas skiriamas į Šiaulių apskrities gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Šiaulių sargybos kuopos vado pareigas nuo 2012-05-03.

17 d. LŠS vado įsakymu Nr. 92 P Už pagalbą organizuojant jaunųjų šaulių veiklą, Arvydui Stankui, Raseinių rajono Ariogalos gimnazijos direktoriui, įteikta LŠS vado padėka.

• LŠS vado įsakymu Nr. 94 P Už puikų ilgametį bendradarbiavimą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą ir finansinę paramą Šiaulių apskr. P. Plechavičiaus 6-ajai rinktinei, už pagalbą organizuojant Jaunojo šaulio kursą „Vanagas“, vyr. ltn. Arūnas Kuizinas, Šiaulių apskr. P. Plechavičiaus 6-osios rinktinės 2-osios kuopos šaulys, apdovanotas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“.

• LŠS vado įsakymu Nr. 93 P Už puikų bendradarbiavimą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, už pagalbą organizuojant Jaunojo šaulio kursą „Vanagas“, vrš. Gintaras Liaudanskas, Karinių oro pajėgų Oro gynybos bataliono vyriausiasis puskarininkis, apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“.

23 d. LŠS vado įsakymu Nr. 96 P Už puikų ir ilgametį bendradarbiavimą, pagalbą vedant jaunųjų šaulių stovyklas, už priešgaisrinių mokymų organizavimą ir jų vedimą jaunesiems šauliams, Mečislovas Jurys, Šiaulių apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 3-iosios komandos viršininkas, apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“

24 d. LŠS vado įsakymu Nr. 97 P Už puikų bendradarbiavimą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą, plk. ltn. Vytautas Gilys, Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos viršininko pavaduotojas mokymams, apdovanojamas II laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“

Birželio-26 LŠS vado įsakymu Nr. 108 P Artūras Baltrukaitis skiriamas į Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigas nuo 2012-06-27.

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą mirus partizanui, šauliui **VYTAUTUI GAUČUI**, nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir vaikus.

LŠS vadovybė, Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos vadas ir šauliai

Mirus Zapyškio kuopos šauliui **JONUI PODERIUI**, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai, dukroms ir artimiesiems.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo rinktinės Zapyškio kuopos šauliai

Mirus šauliui **PETRUI STULGINSKIUI**, liūdime bei nuoširdžią užuojautą reiškiamo artimiesiems.

LŠS vadovybė, Šiaulių AŠR vadas bei Baisogalos kuopos šauliai

Mirus brangiam Tėveliui, reiškiamo gilią užuojautą šauliui Arūnui Galinauskui.

LŠS vadovybė, Telšių apskr. Žemaitijos šaulių rinktinės vadas ir 5-osios kuopos šauliai

Mirus nuoširdžiai Šiaulių krašto šaulių draugei, „Aušros“ muziejaus muziejininkei **IRENAI NEKRAŠIENEI**, nuoširdžią užuojautą reiškiamo artimiesiems bei liūdime drauge.

LŠS vadovybė ir Šiaulių apskrities šauliai